

1 חוק המפלגות, התשנ"ב-1992

פרק א': הוראות בדבר רישום מפלגה, מוסדותיה ותקנונה ובחירות מקדימות

1. הגדרות

[תיקונים: התשנ"ה (מס' 3), התשפ"ב, התשפ"ד]

בחוק זה -

"דמי פיגורים" ו"ריבית שקלית" - כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה;

"חוק המימון" - חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973;

"חוק פסיקת ריבית והצמדה" - חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961;

"מפלגה" - חבר בני-אדם שהתאגדו כדי לקדם בדרך חוקית מטרות מדיניות או חברתיות ולהביא לייצוגם בכנסת על ידי נבחרים;

"נכס" - מקרקעין, מיטלטלין או זכויות;

"תקופת הבחירות לכנסת" - כהגדרתה בחוק המימון.

2. ייסוד מפלגה

מאה בני אדם או יותר, שהם אזרחי ישראל בגירים ותושביה, רשאים לייסד מפלגה על ידי רישומה בפנקס המפלגות.

3. רשם המפלגות

שר המשפטים ימנה אדם שמתקיימים בו תנאי הכשירות למינוי שופט של בית המשפט המחוזי להיות רשם המפלגות (להלן - הרשם); הודעה על המינוי תפורסם ברשומות.

4. בקשה לרישום מפלגה

[תיקון התשפ"ב]

(א) בקשה לרישום מפלגה (להלן - הבקשה) תוגש בידי מייסדיה לרשם; הבקשה תפרט את השם המוצע למפלגה, מטרותיה ומענה, וכן את השם, שנת הלידה, מספר הזהות, משלח היד והמען של כל חבר מייסד החתום על בקשת הרישום; לבקשה יצורף תקנון המפלגה.

(ב) הודעה על הגשת הבקשה תפורסם תוך ארבעה עשר ימים מהגשתה בתקופת הבחירות לכנסת - בתוך ארבעה ימים, ברשומות ובעתונים יומיים כפי שיקבע שר המשפטים; פרטי ההודעה ייקבעו בתקנות.

(ג) הרשם ימציא העתקים מן הבקשה לחברי ועדת הבחירות המרכזית, לבאי-כוח הסיעות בכנסת, ואם הוגשו אותה שעה רשימות מועמדים בבחירות לכנסת - לבאי-כוח רשימות אלו.

5. סייגים לרישום מפלגה

[תיקון התשס"ב (מס' 3)]

לא תירשם מפלגה אם יש במטרה ממטרותיה או במעשיה, במפורש או במשתמע, אחת מאלה:

(1) שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית;

(2) הסתה לגזענות;

(א2) תמיכה במאבק מזוין, של מדינת אויב או של ארגון טרור, נגד מדינת ישראל;

(3) יסוד סביר למסקנה כי המפלגה תשמש מסווה לפעולות בלתי חוקיות.

6. התנגדות לרישום מפלגה

(תיקון התשפ"ב)

(א) כל אזרח ישראל בגיר שהוא תושב הארץ רשאי להתנגד לרישום מפלגה.

(ב) ההתנגדות תוגש לרשם בכתב, בצירוף הנמקות, תוך שלושים ימים מיום הפרסום ברשומות של ההודעה על הגשת הבקשה ובתקופת הבחירות לכנסת - בתוך עשרה ימים.

(ג) הרשם יחליט אם לקבל את ההתנגדות או לדחותה ובתקופת הבחירות לכנסת - ימסור לבאי כוח הצדדים הודעה על כך בתוך שבעה ימים מיום שהוגשה; החלטת הרשם ניתנת לערעור ברשות לבית המשפט העליון, תוך שלושים ימים מיום שניתנה.

(ד) סירב הרשם לרשום מפלגה יעביר הרשם את דבר הסירוב ונימוקיו לאישור בית המשפט העליון.

7. רישום בפנקס

לא סירב הרשם לרשום מפלגה, או שסירבו נדחה על ידי בית המשפט העליון, או לא הוגשו התנגדויות, או שנדחו ההתנגדויות שהוגשו, ירשום הרשם את המפלגה בפנקס המפלגות.

8. סייגים לרישום מפלגה

(תיקון התשס"ב (מס' 2))

(א) לא תירשם מפלגה בשם העלול להטעות או בשם העלול לפגוע בתקנת הציבור או ברגשותיו.

(א1) בלי לפגוע בכלליות האמור בסעיף קטן (א), לא תירשם מפלגה בשם הזהה, או בשם הדומה עד כדי להטעות, לשם של אחד מאלה:

(1) מפלגה רשומה או שהיתה רשומה;

(2) תאגיד שקיימת זיקה בינו לבין המפלגה המבקשת להירשם, הרשום כדן בישראל, או שהיה רשום כדן בישראל, חדל להתקיים, וטרם חלפו שישה חודשים מיום שחדל להתקיים כאמור; בפסקה זו, "חדל להתקיים" - לרבות אחד מאלה:

לענין עמותה - עמותה שהסתיים פירוקה מרצון, או שחוסלה, לפי הוראות סעיפים 47 או 54 לחוק העמותות, התש"ם-1980;

לענין חברה - חברה שחוסלה לפי סעיפים 315 או 339 לפקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983.

לענין אגודה שיתופית - אגודה שבוטל רישומה לפי סעיף 50 לפקודת האגודות השיתופיות;

לענין שותפות - שותפות שנמחקה מהרישום או שחוסלה לפי סעיף 73 לפקודת השותפויות [נוסח חדש], התשל"ה-1975;

(ב) (1) נרשמה מפלגה בשם שאין לרשמו לפי סעיפים קטנים (א) או (א1), רשאי הרשם לדרוש ממנה לשנות את השם; לא שונה השם תוך הזמן שנקבע בדרישת הרשם, רשאי הוא לעתור לבית המשפט לענינים מינהליים בירושלים להורות למפלגה לשנות את שמה.

(2) על דרישת הרשם לפי פסקה (1) רשאית המפלגה לעתור לבית המשפט לענינים מינהליים בירושלים,

בתוך 30 ימים לאחר שנמסרה לה הודעה על הדרישה.

(3) חלפו 30 ימים מתום תקופת הזמן שנקבעה בדרישת הרשם כאמור בפסקה (1) ולא הוגשה עתירה לבית המשפט לענינים מינהליים בירושלים לפי הוראות פסקאות (1) ו-(2), רשאי כל אדם לעתור לבית המשפט האמור להורות למפלגה לשנות את שמה; הוגשה עתירה לפי פסקה זו יהיו המפלגה והרשם משיבים בעתירה.

9. שינוי שם ומטרות

[תיקון התשנ"ו (מס' 2)]

החלטת מפלגה לשנות את שמה או מטרה ממטרותיה טעונה רישום בידי הרשם, ויחולו, בשינויים המחוייבים, הוראות סעיפים 4 עד 8 ו-12.

10. שינוי תקנון או מען

מפלגה תודיע לרשם על כל שינוי בתקנונה או במענה, והוא ירשום את השינויים.

11. ייחוד התואר מפלגה

חבר בני אדם שלא נרשם בפנקס המפלגות על פי הוראות חוק זה, לא ישא שם הכולל את המלה "מפלגה", או כל צורה דקדוקית הנגזרת ממנה.

12. תעודת רישום ופרסום הודעה על רישום מפלגה

רשם הרשם מפלגה בפנקס המפלגות יתן לה תעודת רישום, יודיע על כך ליושב-ראש הכנסת וליושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית, ויפרסם הודעה על כך ברשומות ובעתונים יומיים כפי שיקבע שר המשפטים.

13. מפלגה תאגיד

(תיקון התשס"ח)

(א) מפלגה רשומה היא תאגיד כשר לכל חובה, זכות ופעולה משפטית.
(ב) למבקר המדינה יהיו, לגבי ניהול הענינים הכספיים של המפלגה ולענין ביצוע חוק זה, כל הסמכויות שהוענקו לו בחוק-יסוד או בחוק או לפיו לגבי גוף מבוקר.

14. תקנון

(א) למפלגה יהיה תקנון והיא תתנהל על פיו.

(ב) התקנון יכלול הוראות בדבר:

- (1) התנאים לקבלת חברים למפלגה, השעייתם והוצאתם ממנה;
- (2) הזכויות והחובות של החברים;
- (3) מוסדות וסדרים בדבר הליכים משמעותיים נגד חבר המפלגה ואמצעי המשמעת;
- (4) הסמכות של סניפי המפלגה באזורי הארץ;
- (5) קביעת מוסדות המפלגה, תפקידיהם, הרכבם, סמכויותיהם ודרכי פעולתם, ודרך קביעתם של מועמדי המפלגה בבחירות לכנסת;
- (6) מועדי התכנסות מוסדות המפלגה וסדרי הדיון בהם;
- (7) הוראות בדבר ניהול עניני המפלגה לפי חוק זה.

15. חברות במפלגה אחת בלבד

לא יירשם אדם כחבר ביותר ממפלגה אחת, אך יכול אדם להיות חבר במפלגה ובמערך הכולל אותה מפלגה; לענין זה, "מערך" - מסגרת משותפת למפלגה או למפלגות או לחוגי ציבור.

16. בחירת מועמדים

מועמדי מפלגה לבחירות לכנסת ייקבעו בהליך שיוגדר בתקנון.

17. בחירות מקדימות

(תיקונים: התשל"ו, התשס"ח)

קבעה מפלגה כי מועמדי המפלגה ייבחרו בבחירות מקדימות, יחולו על הבחירות המקדימות הוראות חוק הבחירות לגופים ציבוריים התשי"ד-1954 (להלן - חוק הבחירות לגופים ציבוריים).

17א. פרסום סקר בבחירות מקדימות

(תיקון התשס"ט)

(א) הוראות סעיף 16 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959, יחולו על בחירות מקדימות כהגדרתן בסעיף 28א, בשינויים המחויבים ובשינויים אלה:

- (1) בסעיף קטן (א), במקום ההגדרה "מתמודד בבחירות" "תקופת בחירות", יקראו "מועמד", "תקופת בחירות" - כהגדרתם בסעיף 28א לחוק המפלגות, התשנ"ב-1992;
- (2) בסעיף קטן (ב), בפסקה (4), בסופה יקראו "והאם היא נמנית עם הגוף הבוחר, עם אלה שהזדהו כתומכי המפלגה שלגביה נערך הסקר או עם כלל הציבור";
- (3) בסעיף קטן (ה), ברישה, במקום "לועדת הבחירות המרכזית" יקראו "לרשם המפלגות";
- (4) בסעיף קטן (ח), במקום "בתום יום שישי שלפני פתיחת הקלפיות" יקראו "ביום השלישי שלפני יום הבחירות".

(ב) העובר על הוראות סעיף קטן (א), דינו - הקנס האמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

(ג) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת רשאי, לאחר שנתן למועמד או למי שהצו מכון כלפיו הזדמנות להביא את טענותיו לפניו, ליתן צו המונע ביצוע מעשה עבירה לפי סעיף זה או המשכתו.

17ב. היעדרות מעבודה ביום שבו מתקיימות בחירות מקדימות

(תיקון התשע"ז (מס' 3))

(א) בסעיף זה -

"בחירות מקדימות" - בחירות לבחירת מועמדי המפלגה לתפקיד יושב ראש המפלגה או חבר הכנסת;

"חופשה שנתית" ו "פנקס חופשה" - כמשמעותם בחוק חופשה שנתית, התשי"א-1951;

"עובד חינוך" - עובד הוראה וגננת, לרבות סייעת בגן ילדים ומטפלת במעון יום.

(ב) עובד זכאי להיעדר מעבודתו ביום שבו מתקיימות בחירות מקדימות שבהן הוא זכאי להצביע במפלגה שהוא חבר בה, ובלבד שמסר למעסיקו הודעה על כך ועל משך היעדרות הצפוי 14 ימים מראש לפחות; היעדרות לפי סעיף זה לא תעלה במצטבר על שני ימי עבודה מלאים בשנה.

(ג) נעדר עובד מעבודתו לפי סעיף קטן (ב) יום או חצי יום, דין היעדרות כדין חופשה שנתית; ואולם אם אין לזכות העובד ימי חופשה שנתית או שמשך היעדרות הוא קצר מחצי יום, לא ישולם שכר בעד היעדרות לפי סעיף קטן (ב); היעדרות העובד כאמור לחצי יום, על חשבון חופשה שנתית, אינה גורעת מזכותו לניצול חצי יום החופשה הנותר לפי סעיף 6(א) לחוק

חופשה שנתית, התשי"א-1951.

(ד) הוראות סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) יחולו לעניין עובד חינוך בכפוף להליכי אישור חופשה הנהוגים לגביו.
(ה) מעסיק ישמור בסוד מידע שמסר לו עובד לגבי היעדרות כאמור בסעיף זה, לא יגלה מידע כאמור ולא יעשה בו כל שימוש, ובכלל זה לא ירשום בפנקס חופשה כל פרט לגבי המפלגה שבה נערכו הבחירות המקדימות.

18. מוסדות

למפלגה יהיו המוסדות הבאים:

- (1) מוסד מרכזי;
- (2) גוף המופקד על ניהול עניני המפלגה ועל ביצוע החלטות;
- (3) מוסד לביקורת;
- (4) כל מוסד אחר שייקבע בתקנון.

19. מוסד לביקורת

לכל מפלגה יהיה מוסד לביקורת; כחבר המוסד לביקורת יכול להיבחר כל חבר המפלגה, למעט חבר הנהלה או חבר בית הדין.

19א. הודעה על רשימת מועמדים

[תיקונים: התשנ"ו (מס' 2), התשס"ב]

משקבעה מפלגה את רשימת המועמדים מטעמה ואת סדרם ברשימה, בבחירות לכנסת, תודיע על כך לרשם תוך עשרה ימים.

19ב. באי כוח המפלגה

[תיקונים: התשנ"ו (מס' 2), התשס"ב]

מפלגה תקבע את בא-כוחה ואת ממלא מקומו לענין רשימת המועמדים שלה בבחירות לכנסת, ותודיע עליהם לרשם לפחות יום אחד לפני תום המועד להגשת רשימת המועמדים; הרשם יעביר את ההודעה ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית.

20. חברי המפלגה

[תיקונים: התשנ"ו, התשנ"ט]

(א) אזרח ישראל שמלאו לו 17 שנים והוא תושב הארץ, המקיים את התנאים שנקבעו בתקנון לחברות במפלגה, רשאי להיות חבר במפלגה, ובלבד שאינו חבר במפלגה אחרת.
(ב) החברות במפלגה היא אישית ואינה ניתנת להעברה.
(ג) מפלגה תקיים רישום של חבריה, לרבות חברי המפלגה בסניפיה; הרישום יכלול את מספר הזהות של כל חבר ויהווה ראיה לכאורה לחברות במפלגה.

20א. מסירת פרטים מזהים מרשם האוכלוסין

[תיקונים: התשע"ב, התשע"ה]

(א) בסעיף זה -

"בחירות מקדימות" — בחירות לבחירת מועמדי המפלגה לאחד מהתפקידים האלה: יושב ראש המפלגה, ראש הממשלה, שר, סגן שר, חבר הכנסת, וכן בחירות לתפקיד אחר במוסד של המפלגה, והכל אם רוב חברי המפלגה

זכאים להשתתף בהן;

"חבר מפלגה" — לרבות מי שביקש בכתב ובמפורש להירשם כחבר מפלגה;

"פרטים מזהים" — שם משפחה, שם פרטי, מען, מספר הזהות במרשם האוכלוסין, ואם נפטר.

(ב) (1) מפלגה רשאית לפנות לשר הפנים ב-75 הימים שלפני עריכת בחירות מקדימות ולבקש עדכון ואימות הפרטים המזהים של חברי המפלגה בלבד, לשם יצירת קשר עם חברי המפלגה וניהול הבחירות המקדימות.

(2) לבקשה תצורף התחייבות בכתב כי עדכון ואימות הפרטים המזהים מתבקש רק על חברי המפלגה וכי לא ייעשה שימוש במידע שנמסר לפי סעיף זה, לרבות העברתו לאחר, אלא למטרות המפורטות בפסקה (1); התחייבות כאמור תיחתם בידי מי שעומד בראש הגוף המופקד על ניהול ענייני המפלגה ועל ביצוע החלטותיה כאמור בסעיף 18(2) ובידי האחראי לטיפול במידע מטעם המפלגה כאמור בסעיף 39(ג) לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969.

(ג) שר הפנים, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, יקבע הוראות בעניין — (1) אופן הליך העדכון והאימות, ובלבד שיובטח כי לא ייחשף במסגרתו, בפני כל גורם שאינו המפלגה, כל מידע על זהות חברי המפלגה;

(2) מספר הימים לביצוע הליך העדכון והאימות מיום הגשת הבקשה לפי סעיף קטן (ב).

(ד) מפלגה תיידע בכתב את המבקש להירשם כחבר בה כי פרטיו המזהים יעודכנו ויאומתו לפי הוראות סעיף זה.

(ה) העושה שימוש במידע שנמסר לפי סעיף זה, שלא לשם יצירת קשר עם חברי המפלגה או ניהול הבחירות המקדימות כאמור בסעיף קטן (ב)(1), דינו — מאסר שנתיים או הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.

21. איסור פעילות כלכלית עסקית

[תיקון התשנ"ה (מס' 3)]

(א) מפלגה לא תעסוק במישרין או בעקיפין בפעילות כלכלית-עסקית.

(ב) מבלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף קטן (א), לא תהא מפלגה בעלת ענין בתאגיד, בין שהוא רשום ובין שאינו רשום; לענין זה, "בעל ענין" - כמשמעותו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

(ג) מבלי לגרוע מהאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), מותר למפלגה, בעצמה או באמצעות תאגיד מפלגתי כמשמעותו בסעיף 21א, לעשות את אלה:

(1) לרכוש נכס מכל סוג, למכרו, להשכירו או להחזיקו;

(2) לנהל את כספי המפלגה ולהשקיעם.

(ד) מבלי לגרוע מהאמור בסעיפים קטנים (א) עד (ג), ומהוראות חוק המימון, מותר למפלגה, בעצמה או באמצעות תאגיד מפלגתי -

(1) להוציא לאור עיתונים או כתבי עת של המפלגה, להדפיסם ולהפיצם, ובלבד שפעילות זו תנוהל במשק

כספים סגור;

(2) לקיים פעילות חינוך תנועתית.

21א. תאגיד מפלגתי

[תיקון התשנ"ה (מס' 3)]

(א) מבלי לגרוע מהוראות סעיף 21, רשאית מפלגה שהחזיקה ערב תחילתו של חוק זה בחמישים ואחד אחוזים לפחות מאמצעי שליטה בתאגיד, להמשיך ולהחזיק בהם ובלבד שהוראות חוק זה יחולו, בשניימים המחויבים, גם על תאגיד כאמור

(להלן - תאגיד מפלגתי).

- (ב) מפלגה שבחברה לפעול כאמור בסעיף קטן (א), תודיע על פרטיו של התאגיד המפלגתי לרשם המפלגות ותציין בהודעתה את פירוט הנכסים שבבעלותו של התאגיד המפלגתי ביום תחילתו של חוק זה; ההודעה תהיה בטופס שייקבע.
- (ג) מפלגה תהא אחראית לגרום לכל שינוי במסמכי ההתאגדות של התאגיד המפלגתי, כמשמעותם בדין שמכוחו הוא הוקם, הנדרש עקב תחולתו של חוק זה; הודעה על השינויים תישלח לרשם הממונה על רישומו של אותו תאגיד ולרשם המפלגות.
- (ד) אין באמור בסעיף זה כדי למנוע מתאגיד מפלגתי להעביר את נכסיו, כולם או מקצתם, למפלגה המחזיקה בו באמצעי שליטה כאמור בסעיף קטן (א).
- (ה) בסעיף זה, "החזקה" ו"אמצעי שליטה" - כמשמעותם בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

22. החלת חוק בחירות לגופים ציבוריים

לפי בקשת מפלגה, רשאי שר המשפטים בצו, בשינויים המחוייבים, להחיל על בחירות הנערכות לוועידה הכללית של המפלגה את חוק הבחירות לגופים ציבוריים.

23. עבירות בחירות

בבחירות למוסד ממוסדות המפלגה יחולו הסעיפים 8 עד 12 מחוק הבחירות לגופים ציבוריים, בשינויים המחוייבים לפי הענין.

24. ניהול חשבונות

מפלגה תנהל ספרי חשבונות, מאזנים ודו"חות לפי הנחיות מבקר המדינה.

24א. הוראות לגבי אדם שמסר הודעה על התמודדות בבחירות לכנסת לפני שנרשם כחבר מפלגה

[תיקונים: התשע"ב (מס' 2), התשע"ט, התשפ"ב]

(א) בסעיף זה —

"הודעה על התמודדות" — הודעה ברבים על כוונה להתמודד בבחירות לכנסת או איסוף תרומות, והכל לפי סעיף קטן (ב);

"הוצאה" — בכסף או בשווה כסף, במישרין או בעקיפין, בארץ או בחוץ לארץ, במזומנים או בהתחייבות מכל סוג, והכל לשם התמודדות בבחירות לכנסת;

"תקופת הבחירות" — (נמחקה);

"תקופת ההסדר" — התקופה שתחילתה ביום מסירת הודעה על התמודדות וסיומה ביום שבו מוסר ההודעה נרשם כחבר או כמייסד של מפלגה שבה הוא מתכוון להתמודד בבחירות לכנסת הבאה או ביום שבו מוסר ההודעה נכלל ברשימת המועמדים של מפלגה לכנסת, לפי המוקדם, או ביום שבו הודיע כי חזר בו מכוונתו להתמודד כאמור; ואולם התקופה כאמור לא תחל אלא בחלוף שנתיים מיום תחילת כהונתה של הכנסת שבה נמסרה ההודעה על ההתמודדות או ביום תחילתה של תקופת הבחירות לכנסת — אם הבחירות הוקדמו, לפי המוקדם;

"תרומה" — בכסף או בשווה כסף, במישרין או בעקיפין, בארץ או בחוץ לארץ, במזומנים או בהתחייבות מכל סוג, אלא אם כן ניתנה על ידי אדם שמסר הודעה על התמודדות או על ידי בן משפחתו, כהגדרתו בסעיף 28(ה), והכל לשם התמודדות בבחירות לכנסת.

(ב) אדם שהודיע ברבים, בעל פה או בכתב, על כוונתו להתמודד בבחירות לכנסת הבאה ברשימת מועמדים שתגיש מפלגה שאינו חבר בה, אף אם טרם נרשמה, יודיע על כך למבקר המדינה בכתב ובלא דיחוי, ולעניין סעיף זה יראו איסוף תרומות בסכום שנתי מצטבר שלא יפחת מ-50,000 שקלים חדשים, כהודעה ברבים; אדם כאמור יודיע למבקר המדינה

בכתב ובלא דיחוי גם על קיום התנאים לסיימה של תקופת ההסדר.

(ג) מבקר המדינה יקבע את תחילתה של תקופת ההסדר לגבי אדם וכן את סיומה, בין השאר בהסתמך על הודעה על התמודדות שנמסרה לו לפי סעיף קטן (ב), או ביוזמתו או לפי פנייה אליו, ויפרסם על כך הודעה באתר האינטרנט של משרד מבקר המדינה.

(ד) קבע מבקר המדינה את תחילתה של תקופת ההסדר לגבי אדם, יחולו לגבי הוראות אלה בתקופת ההסדר:

(1) הוא ינהל תרומות שקיבל והוצאות שהוציא בחשבון בנק נפרד ולפי הנחיות שקבע מבקר המדינה לעניין ניהול מערכת חשבונות;

(2) הוא ימסור למבקר המדינה הודעה על כל תרומה שקיבל בתוך 14 ימים מיום שקיבל את התרומה, בציון שם התורם וכתובתו, וסכום התרומה בשקלים חדשים או במטבע חוץ; מבקר המדינה יפרסם באתר האינטרנט של משרד מבקר המדינה את פירוט התרומות עם קבלת ההודעה על כך;

(3) (א) הוא לא יקבל מאדם ומבני ביתו הסמוכים על שולחנו או ממי שתלויים בו מבחינה כלכלית, תרומות ששוויין עולה על 10,000 שקלים חדשים בשנה; לעניין זה יראו הלוואה שאינה מתאגיד בנקאי או ערבות להלוואה כתרומה, והן לא יעלו על סכום התרומה המותר.

(ב) הוא לא יקבל תרומה מתאגיד כהגדרתו בסעיף 28ד(א), בארץ או בחוץ לארץ.

(ג) הוא לא יקבל תרומה מקטין.

(ד) הוא לא יקבל תרומה אלא לאחר שהוא או מי מטעמו בדק ואימת את זהותו ואת מענו של התורם ולא יקבל תרומה שניתנה בעילום שם.

(ה) הוא לא יקבל תרומה בשטרי כסף או במעות בשווי העולה על 200 שקלים חדשים.

(ו) נעשתה תרומה באמצעי תשלום, יחולו הוראות סעיף 28כג(ד), בשינויים המחויבים;

(4) הוא יחזיר לתורם תרומה שהתקבלה בניגוד להוראות סעיף זה או בסכום העולה על הסכום המרבי המותר על פיו, או את חלקה שהוא מעל למותר, מיד כשנודע לו על כך; התקבלה תרומה בעילום שם, יעבירה, מיד כשנודע לו על כך, לאוצר המדינה.

(ה) נותרו בידי אדם שמסר הודעה על התמודדות כספים שמקורם בתרומות לאחר תום תקופת ההסדר, יחזירם לתורמים, ואם לא ניתן לעשות כן — יעבירם לאוצר המדינה; אין בהוראה זו כדי לגרוע מהוראות סעיף 8ד לחוק המימון.

(ו) אחת היא אם התרומות לפי סעיף זה ניתנו לאדם שמסר הודעה על התמודדות, או לכל אדם או חבר בני אדם הפועלים מטעמו או למענו ובזיקה אליו; תרומה שניתנה לאדם או לחבר בני אדם, בין מואגד ובין שאינו מואגד, שפעולותיו מכוונות לסייע בהתמודדות בבחירות של אדם שמסר הודעה על התמודדות, רואים אותה כתרומה שניתנה לאדם שמסר הודעה על התמודדות.

(ז) מבקר המדינה יקבע הנחיות לביצוע הוראות סעיף זה ויפרסמן באתר האינטרנט של משרד מבקר המדינה; הודעות שיש למסור למבקר המדינה לפי סעיף זה יינתנו בדרך שיקבע המבקר ורשאי הוא, בכל עת, לקבוע שלהודעה יצורף תצהיר בהתאם לסעיף 15 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971.

(ח) מצא מבקר המדינה כי אדם שמסר הודעה על התמודדות עשה אחד מאלה, יעביר אותו אדם לאוצר המדינה, בהתאם להוראות סעיף 28כה2, בשינויים המחויבים, בתוך שלושים ימים מיום שהודיע לו על כך מבקר המדינה, סכום כמפורט להלן, לפי העניין, ומבקר המדינה רשאי להפחית סכומים אלה אם סבר כי קיימים טעמים המצדיקים זאת:

(1) קיבל תרומה בסכום העולה על הסכום המותר לפי סעיף זה — סכום שגובהו פי שניים מסכום התרומה החורג מהסכום המותר;

(2) קיבל תרומה אסורה אחרת לפי סעיף זה — סכום שגובהו פי שניים מסכום התרומה;

(3) לא מילא אחר ההוראות הנגעות לניהול מערכת החשבונות שלו, כפי שנקבעו לפי סעיף זה או בהנחיות

מבקר המדינה — סכום שגובהו 15% מסך ההוצאות שהוציא לפי קביעת מבקר המדינה.

(ט) מי שעשה אחד מאלה, דינו — מאסר שישה חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין:

- (1) ניהל חשבונות של תרומות והוצאות, בניגוד להוראות סעיף קטן (ד)(1);
- (2) קיבל תרומה, הלוואה או ערבות בניגוד להוראות סעיף קטן (ד)(3);
- (3) לא החזיר תרומה שהתקבלה בניגוד להוראות סעיף זה או בסכום העולה על הסכום המרבי המותר, או לא העביר לאוצר המדינה תרומה שהתקבלה בעילום שם, בניגוד להוראות סעיף קטן (ד)(4);
- (4) השתמש בתרומות שנשארו בידי לאחר תום תקופת ההסדר או לא החזירן לתורמים או לא העבירן לאוצר המדינה, בניגוד להוראות סעיף קטן (ה);
- (5) לא מסר למבקר המדינה מידע, הודעה או תצהיר לפי דרישת המבקר או לא דיווח על קבלת תרומות, בניגוד להוראות סעיף זה.

(י) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מאיסור לפי כל חוק, או מחובה החלה על מפלגה לפי חוק המימון; הוראות פרק ב' בענין תרומות והוצאות יחולו על מועמד בבחירות מקדימות שהסתיימה לגבי תקופת ההסדר, ואין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות כאמור.

25. הכנסות המפלגה

[תיקונים: התשנ"ה (מס' 3), התשנ"ו (מס' 2), התשס"ד, התשס"ח, התשע"ז (מס' 2), התשע"ח]

(א) לא יהיו למפלגה הכנסות לבד מאלה:

- (1) דמי חבר ומגביות בקרב חברי המפלגה במסגרת הסכומים המותרים בחוק המימון;
  - (2) כספים שהתקבלו לפי חוק המימון או לפי חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג-1993;
  - (א2) כספים שהתקבלו על פי החלטת הסתדרות העובדים הכללית החדשה למימון מערכות הבחירות בהסתדרות זו ובאיגודים המקצועיים המאורגנים בה לצורכי המפלגות המופיעות בה בהתאם לגודלן הייצוגי;
  - (ב2) הפרשי הצמדה וריבית בשל הלוואה שנתנה המפלגה לסיעה בהסתדרות העובדים הכללית החדשה או לרשימת מועמדים המתמודדת בבחירות להסתדרות זו, לצורך מימון מערכת הבחירות שלה בהסתדרות זו, ובלבד שהסיעה בהסתדרות או רשימת המועמדים קשורה אליה ומזוהה עמה;
  - (3) תרומות שהתקבלו לפי חוק המימון;
  - (א3) (א) כספים שהתקבלו ממועמדים בבחירות פנימיות במפלגה כהשתתפות בהוצאות המפלגה לצורך ארגון הבחירות האמורות, ובלבד שהתקיימו בהם כל אלה:
    - (1) הסכום שייגבה ממועמד לא יעלה על 10,000 שקלים חדשים לכל מערכת של בחירות פנימיות;
    - (2) שימוש בכספים שהתקבלו לפי פסקה זו יהיה רק לארגון הבחירות הפנימיות שבהן משתתפים המועמדים שמהם נגבו;
    - (3) סך כל הסכומים שתגבה מפלגה בכל מערכת בחירות פנימיות מהמועמדים לא יעלה על ההוצאות שהוציאה המפלגה לצורך ארגון הבחירות האמורות;
  - (א1) (נמחקה);
  - (ב) לענין חוק המימון, לא יראו סכומים כאמור בפסקה זו כתרומה;
  - (4) כספים שהתקבלו מפעולה המותרת לפי סעיף 21;
  - (5) כספים שהתקבלו מתאגיד מפלגתי הפועל בהתאם לקבוע בסעיפים 21 ו-21א;
  - (6) הכנסות שמקורן בכספים שהתקבלו לפי סעיף זה.
- (ב) הוראות סעיף זה וסעיף 24 יחולו מיום הגשת הבקשה לרישום; המפלגה תהיה אחראית לפעולות שנעשו בתקופה זו.

[תיקונים: התשנ"ה (מס' 3), התשנ"ו (מס' 2), התשע"ב]

(א) מפלגה תגיש לרשם, בתוך 90 ימים מיום רישומה בפנקס המפלגות, הודעה על נכסיה והתחייבויותיה; ההודעה תהיה בטופס שיקבע הרשם והיא תכלול כל מידע שידרוש הרשם בכתב בעניינים אלה.

(ב) מפלגה שאינה מחויבת למסור למבקר המדינה את חשבונותיה לפי סעיף 10(ג) לחוק המימון, לגבי שנת כספים או חלק ממנה, תגיש לרשם, בתוך עשרה שבועות מתום השנה, הודעה כאמור בסעיף קטן (א), ורשאי הרשם לדרוש שהודעה כאמור תכלול, בין השאר, מידע על פעילות חינוך תנועתית לפי סעיף 21(ד)(2) ותאגידים מפלגתיים לפי סעיף 21א, לרבות זכות במקרקעין של תאגידים כאמור.

(ג) מפלגה שמחויבת למסור למבקר המדינה את חשבונותיה לפי סעיף 10(ג) לחוק המימון, לגבי שנת כספים או חלק ממנה, תגיש לרשם, במועד שבו עליה למסור את חשבונותיה למבקר המדינה לפי סעיף 10(ג), (1ג) ו-1(ו) לחוק האמור —

(1) הודעה שתכלול מידע על זכויותיה במקרקעין, פעילות חינוך תנועתית לפי סעיף 21(ד)(2), ותאגידים מפלגתיים לפי סעיף 21א, לרבות זכויות במקרקעין של תאגידים כאמור; ההודעה תהיה בטופס שיקבע הרשם ותכלול כל מידע שידרוש הרשם בכתב בעניינים אלה;

(2) דוחות כספיים מבוקרים הכוללים מאזן שנתי ודוחות הוצאות והכנסות שנתיים כפי שהיא מגישה למבקר המדינה.

25ב. פטור ממס שבח, ממס מכירה וממס רכישה**[תיקונים: התשנ"ה (מס' 3), התשס"א]**

(א) מכירת זכות במקרקעין או הענקת זכות באיגוד מקרקעין, כמשמעותן בחוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה), התשכ"ג-1963 ((להלן - זכות), למפלגה, ללא תמורה, תהא פטורה ממס שבח מקרקעין, ממס מכירה וממס רכישה אם נתקיימו כל אלה -

(1) הזכות היתה כלולה, בהודעה הראשונה שמסרה המפלגה לרשם המפלגות לפי סעיף 25א או נמסרה בהודעה לפי סעיף 7(ב) לחוק המפלגות (תיקון מס' 4), התשנ"ה-1995;

(2) הזכות נרשמה על שם המפלגה בפנקסים או במרשמים המתנהלים על פי דין, תוך עשר שנים מיום תחילתו של חוק המפלגות (תיקון מס' 4), התשנ"ה-1995, אלא אם כן היתה מניעה לרישומה על פי כל דין, ובלבד שהיא נרשמה תוך זמן סביר ממועד הסרת המניעה.

(ב) במכירת זכות במקרקעין או בהענקת זכות באיגוד מקרקעין עליהן חל סעיף קטן (א), על ידי המפלגה לה נמכרה או הועברה הזכות, יראו לענין חישוב השבח את הזכות כאילו נמכרה על ידי מי שממנו נתקבלה.

25ג. הוראות לענין מס ערך מוסף**[תיקון התשנ"ה (מס' 3)]**

מכירת זכות במקרקעין או הענקת זכות באיגוד מקרקעין כאמור בסעיף 25ב, יראו אותן כעסקאות המנויות בסעיף 30(א) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975.

25ד. שמירת זכויות

רישום הבעלות בנכס על שם מפלגה בהתאם לחוק זה או בהתאם לסעיף 7 לחוק המפלגות (תיקון מס' 4), התשנ"ה-1995, לא יפגע בכל זכות, שעבוד, עיקול או זכות אחרת של צד שלישי בנכס; כל טענה שעמדה למעביר הנכס כנגד צד שלישי לפני הרישום כאמור, תעמוד אף למפלגה שעל שמה נרשם הנכס.

26. פירוק מפלגה לפי צו בית משפט

פירוק של מפלגה לפי צו של בית המשפט, יהיה כדרך שמפרקים עמותה, בשינויים המחוייבים.

27. פירוק מרצון

(א) מפלגה רשאית על פי החלטה של שני שלישים מחברי המוסד המרכזי שלה, להחליט על פירוק מרצון; ההחלטה טעונה רוב של שני שלישים מן המצביעים בישיבת המוסד המרכזי שעליה ניתנה לכל חברי המוסד המרכזי הודעה מראש של 21 ימים לפחות.

(ב) העתק מההחלטה יוגש לרשם.

(ג) הפירוק יחל כעבור שבועיים מקבלת ההחלטה, זולת אם נקבע בה תאריך מאוחר יותר.

28. עונשין

(א) מי שעשה אחת מאלה:

- (1) שילם עבור אחר דמי חברות או דמי התפקדות או כל תשלום אחר המתחייב כדי להקנות זכות הצבעה בבחירות פנימיות במפלגה (להלן - זכות הצבעה);
- (2) השמיט, הוסיף או שינה שלא כחוק רשימה של בעלי זכות הצבעה;
- (3) ניסה להשפיע על בעל זכות הצבעה להצביע תוך הבטחת טובת הנאה;
- (4) מנע מאדם, ללא סיבה חוקית, מלקבל זכות הצבעה;
- (5) הקנה זכות הצבעה למי שאינו זכאי לכך;
- (6) הפריע למהלך הסדיר של בחירות פנימיות;
- (7) התערב שלא כדין במנין הקולות;
- (8) נתן או הציע שוחד כדי להשפיע על בוחר להצביע או להימנע מלהצביע;
- (9) הצביע בבחירות פנימיות יותר מפעם אחת;
- (10) נתן הצהרה כוזבת בענין חברותו או אי חברותו במפלגה,

דינו - מאסר שנה.

- (א) לא מילאה מפלגה אחר הוראות סעיפים 21, 24, 25 או 25א, דינה - קנס 513,000³ שקלים חדשים; ואולם על הוראה בסעיף 25 שנקבע עונש לעבירה עליה בחוק המימון, יחולו הוראות חוק המימון.
- (ב) האמור בסעיף זה אינו בא לגרוע מהאמור בחוק הבחירות לגופים ציבוריים, או מכל חוק אחר.

פרק ב': מימון בחירות מקדימות

סימן א': הוראות בעניין תרומות והוצאות

סימן א': הוראות בעניין תרומות והוצאות

(תיקונים: התשנ"ג, התשנ"ו, התשס"ח, התשע"ה)

בחוק זה -

"בחירות מקדימות" - בחירות לבחירת מועמדי המפלגה לאחד מהתפקידים האלה, תהא שיטת הבחירות אשר תהא: יושב ראש המפלגה, ראש הממשלה, שר, סגן שר, חבר הכנסת, ראש רשות מקומית, חבר מועצת רשות מקומית, תפקיד בהסתדרות הכללית החדשה, בהסתדרות העובדים הלאומית, בהסתדרות הציונית העולמית או תפקיד אחר במפלגה או מטעמה;

"הוצאה" - בכסף או בשווה כסף, במישרין או בעקיפין, בארץ או בחוץ לארץ, במזומנים או בהתחייבות מכל סוג, למעט פעילות אישית בהתנדבות שערכה אינו עולה על 50,000 שקלים חדשים והיא אינה בגדר עיסוקו של המתנדב;

"מועמד" - מי שהוא נבחר הציבור או מי שהכריז על עצמו כמועמד, או הודיע ברבים, בעל-פה או בכתב, במפורש או על דרך התנהגות, על כוונתו להתמודד בבחירות מקדימות; לענין זה, "התנהגות" - לרבות הוצאה או קבלת תרומות למימון התמודדות בבחירות מקדימות;

"נבחר הציבור" - ראש הממשלה, שר, סגן שר, חבר הכנסת, ראש רשות מקומית או חבר מועצת רשות מקומית; "רשות מקומית" - כמשמעותה בחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975; "תקופת בחירות" - אחת מאלה:

(1) תקופה שתחילתה ביום החלטה של מפלגה על קיום בחירות מקדימות וסופה בתום 14 ימים לאחר יום הבחירות המקדימות; מפלגה תקבע את מועד הבחירות המקדימות בתוך שישה חודשים מיום החלטה כאמור;

(2) לענין מועמד לתפקיד של יושב ראש המפלגה, ראש הממשלה, שר, סגן שר, או חבר הכנסת - גם תקופה שתחילתה ביום הקובע כהגדרתו בחוק המימון וסופה בתום 14 ימים לאחר יום הבחירות המקדימות, ואם מפלגה לא החליטה על קיום בחירות מקדימות בתוך 30 ימים מהיום הקובע האמור - יהיה סופה בתום אותם 30 ימים;

(3) החלה תקופת בחירות לפי פסקה (1) או (2) והחליטה מפלגה על ביטול הבחירות המקדימות או החליטה שלא יתקיימו בחירות מקדימות - תקופה שסופה ביום ההחלטה;

לענין הגדרה זו, הסתיימה תקופת בחירות בלי שהתקיימו בחירות מקדימות לפי פסקה (2) או (3) והחליטה המפלגה לאחר מכן על קיום בחירות מקדימות כך שאלה התקיימו בתוך 120 ימים מהיום שבו הסתיימה תקופת בחירות כאמור, ייחשבו שתי התקופות, לענין ההגבלות על תקרת הסכום מתורם בודד ועל תקרת הסכומים הכוללת של תרומות והוצאות לפי פרק זה כאילו היו תקופה אחת;

"תרומה" - בכסף או בשווה כסף, במישרין או בעקיפין, בארץ או בחוץ לארץ, במזומנים או בהתחייבות מכל סוג, אך למעט פעילות אישית בהתנדבות, שערכה אינו עולה על 50,000 שקלים חדשים, והיא אינה בגדר עיסוקו של המתנדב.

28. עקרונות בענין תרומות והוצאות של מועמד שהוא נבחר הציבור

(תיקונים: התשס"ח, התשע"ו, התשע"ח)

(א) מועמד שהוא נבחר הציבור רשאי לקבל תרומות למימון התמודדות בבחירות מקדימות, בכל עת, והכל לפי הוראות פרק זה.

(ב) (1) מועמד שהוא נבחר הציבור רשאי לקבל תרומות, הן לענין תקרת הסכום מתורם בודד והן לענין התקרה הכוללת של תרומות, לפי התפקיד שעליו הוא מתכוון להתמודד, המפלגה שבה הוא חבר ומספר בעלי זכות הבחירה לאותו תפקיד במפלגה, ובלבד שהסכומים לא יעלו על התקרות המותרות לאותן בחירות לפי סעיפים 28ח או 28ט; התחילה תקופת בחירות במפלגה והתמודד המועמד לתפקיד של יושב ראש המפלגה או ראש הממשלה, רשאי הוא לקבל השלמה לתקרת הסכום מתורם בודד ומכלל התורמים לפי התקרות המותרות לענין תפקידים אלה.

(2) מועמד שהוא נבחר הציבור רשאי לקבל תרומות כאמור בפסקה (1) רק לאחר שמסר הודעה למבקר המדינה שבה יפרט את הפרטים כאמור באותה פסקה; חל שינוי באחד הפרטים יודיע על כך המועמד למבקר המדינה ויחולו הוראות פסקה (1) לפי ההודעה המעודכנת.

(ג) מועמד שהוא נבחר הציבור רשאי להשתמש בתרומות שקיבל לפי פרק זה, בתקופת בחירות בלבד ורק למימון התמודדותו בבחירות מקדימות.

(ד) הוצאה שהוציא מועמד לפני תקופת הבחירות, שלא מכספי תרומות לפי פרק זה, למימון טובין או שירותים שנעשה בהם שימוש בתקופת הבחירות המקדימות או למימון תעמולה ישירה ומובהקת לבחירתו בבחירות מקדימות תיחשב כחלק מההוצאה הכוללת לענין סעיפים 28ח או 28ט.

(ה) על אף האמור בסעיף קטן (ג), היה למועמד גירעון בשל מימון התמודדותו בבחירות מקדימות אף אם בשלו לא חרג מתקרת ההוצאות המותרות לאותן בחירות מקדימות לפי סעיפים 28ח או 28ט, יכסה את הגירעון בתוך חמישה חודשים מתום תקופת הבחירות, ורשאי הוא להשתמש לשם כך בתרומות שקיבל לפי פרק זה לאחר אותן בחירות מקדימות ואולם לענין סעיף 28ו יראו תרומות כאמור כתרומה במסגרת הבחירות המקדימות הבאות.

28ב1. פעילות פוליטית של נבחר הציבור שלא בקשר לבחירות מקדימות

(תיקון התשס"ח)

(א) לא יראו בפעילות פוליטית שגרתית של נבחר הציבור שלא בתקופת הבחירות, ובכלל זה קשר עם ציבור הבוחרים, דיווח על פעילות, ארגון כנסים פוליטיים או השתתפות בהם, כפעילות במסגרת התמודדות בבחירות מקדימות, ולא יראו הוצאה שהוציא נבחר הציבור בפעילות כאמור כהוצאה למימון התמודדות בבחירות מקדימות.

(ב) בלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף 28ב(ג), לא ישתמש נבחר הציבור בתרומה שקיבל לפי פרק זה למימון פעילות פוליטית שגרתית, כאמור בסעיף קטן (א), ולא יקבל תרומה אחרת למימונה.

28ב2. עקרונות בענין תרומות והוצאות של מועמד שאינו נבחר הציבור

(תיקונים: התשס"ח, התשס"ט)

(א) המגבלות והאיסורים שבפרק זה על קבלת תרומות ועל הוצאת הוצאות יחולו על מועמד שאינו נבחר הציבור בתקופת בחירות, וכן תחול הוראת סעיף 28ב(ד) גם בתקופה שקדמה לתקופת הבחירות יהא מקור כספי ההוצאה אשר יהא.

(ב) הוראות סימן ב' לפרק זה יחולו על מועמד שאינו נבחר הציבור גם בתקופה שקדמה לתקופת הבחירות.

28ב3. עקרונות בענין תרומות והוצאות של מי שנבחר בידי גוף מצומצם

(תיקון התשס"ח)

מי שנבחר או נקבע להיות מועמד של מפלגה לאחד מהתפקידים המנויים בהגדרה "בחירות מקדימות" על ידי גוף שמספר חבריו אינו עולה על 50, לא יקבל תרומה למימון הליך בחירתו או קביעתו כאמור, ולא יוציא לשם כך הוצאה בסכום העולה על 5,000 שקלים חדשים; המועמד ימסור למבקר המדינה הודעה כאמור בסעיף 28כב(ב).

(בוטל).

28ד. איסור תרומות**(תיקונים: התשנ"ג, התשס"ח)**

(א) מועמד לא יקבל תרומה מתאגיד בארץ או בחוץ לארץ ותאגיד כאמור לא ייתן תרומה למועמד; לענין זה, "תאגיד" - לרבות שותפות רשומה; הוראה זו לא תחול על סיוע שמגישה מפלגה לכל המועמדים שהם חברה המתמודדים באותן בחירות מקדימות.

(ב) מועמד לא יקבל תרומה מקטין.

(ג) מועמד לא יקבל תרומה אלא לאחר שזהותו ומענו של התורם נבדקו ואומתו בידי המועמד או מטעמו, ולא יקבל תרומה שניתנה בעילום שם.

(ד) מועמד לא יקבל מתורם ותורם לא ייתן למועמד תרומה בשטרי כסף או במעות בשווי העולה על 200 שקלים חדשים.

28ד1. הלוואה וערבות**(תיקון התשס"ח)**

(א) מועמד רשאי לקבל הלוואה מתאגיד בנקאי למימון התמודדותו בבחירות מקדימות, ובלבד שתקופת פירעונה לא תעלה על שנה וסכומה לא יעלה על מחצית התקרה הכוללת של הוצאות לפי סעיף 28ח; לא עלה סכום ההלוואה על 50,000 שקלים חדשים רשאי המועמד לקבל את ההלוואה אף אם עלה סכומה על מחצית התקרה הכוללת כאמור; מועמד יודיע לתאגיד הבנקאי כי ההלוואה נועדה למימון התמודדותו בבחירות מקדימות ומה התקרה הכוללת של הוצאות המותרת לו.

(ב) מועמד אינו רשאי לקבל הלוואה למימון התמודדותו בבחירות מקדימות אלא ממי שרשאי לתרום לפי פרק זה, והלוואה כאמור של מלווה בודד ושל בני ביתו הסמוכים על שולחנו או של מי שתלויים בו מבחינה כלכלית תהיה בסכום שלא יעלה על סכום התרומה המותר, ויראו הלוואה כאמור כתרומה.

(ג) ערבות להלוואה לפי סעיף זה תהיה ממי שרשאי לתרום לפי פרק זה, וערבות כאמור של ערב בודד ושל בני ביתו הסמוכים על שולחנו או של מי שתלויים בו מבחינה כלכלית לא תעלה על סכום התרומה המותר, ויראו ערבות כאמור כתרומה.

28ד2. תרומה מקיבוץ**(תיקון התשס"ח)**

בלי לגרוע מהוראות כל דין, קיבוץ רשאי לתרום למועמד שהוא חבר בו והמועמד רשאי לקבל, במקום תרומות אישיות של החברים בו, תרומה אחת ששוויה אינו עולה על 15% מהסכומים כאמור בסעיפים 28ח או 28ט, לפי הענין, או תרומות שצירופן אינו עולה על שיעור זה; בסעיף זה, "קיבוץ" - לרבות מושב שיתופי, מושב עובדים וכפר שיתופי שסוגו ככאלה לפי פקודת האגודות השיתופיות.

(בוטל).

(תיקון התשס"ח)

(א) (1) תורם בודד רשאי לתרום למועמד ומועמד רשאי לקבל מאותו תורם, תרומה אחת ששוויה אינו עולה על 12,720 שקלים חדשים או תרומות שצירופן אינו עולה על סכום זה, למימון התמודדותו בבחירות מקדימות, בתקופה שתחילתה ביום ה-15 לאחר בחירות מקדימות שבהן התמודד המועמד ועד היום ה-14 לאחר בחירות מקדימות שאחריהן, שבהן התמודד המועמד לאותו תפקיד או לתפקיד אחר; לענין סעיף זה יראו מועמד כמתמודד אף אם פרש מן ההתמודדות.

(2) החליטה מפלגה על ביטול הבחירות המקדימות, ולאחר מכן החליטה על קיום בחירות מקדימות כך שאלה התקיימו בחלוף 120 ימים מיום ההחלטה על ביטול הבחירות המקדימות, תסתיים התקופה האמורה בפסקה (1) ביום ההחלטה על הביטול האמור, ורשאי תורם בודד לתרום למועמד ומועמד רשאי לקבל מאותו תורם, תרומה נוספת כאמור באותה פסקה, מאותו מועד ועד היום ה-14 לאחר הבחירות המקדימות.

(3) לגבי מועמד המתמודד לראשונה בבחירות מקדימות - תהא תחילתה של התקופה האמורה בפסקה (1) ביום שבו קיבל תרומה למימון התמודדותו בבחירות מקדימות.

(ב) בבחירות מקדימות לתפקיד של חבר הכנסת או חבר מועצת רשות מקומית שזכאים להשתתף בהן פחות מ-50,520 בעלי זכות בחירה, רשאי תורם בודד לתרום למועמדים שונים, בתקופה האמורה בסעיף קטן (א), תרומות שצירופן אינו עולה על $12,720^5$ שקלים חדשים; היה מספר בעלי זכות הבחירה 50,000 לפחות, רשאי תורם בודד לתרום למועמדים שונים בבחירות מקדימות כאמור ובתקופה האמורה תרומות שצירופן אינו עולה על $38,160^5$ שקלים חדשים.

(ג) בבחירות מקדימות שבהן מתמודד מועמד לתפקיד של יושב ראש המפלגה, ראש הממשלה, ראש רשות מקומית, או לתפקיד אחר במפלגה או מטעמה שמועמד אחד בלבד יכול לכהן בו, יחולו כל אלה:

(1) תורם בודד רשאי לתרום למועמד אחד בלבד;

(2) היה מספר בעלי זכות הבחירה 50,000 לפחות, רשאי תורם בודד לתרום ורשאי המועמד לקבל מאותו תורם, בתקופת הבחירות, תרומה ששוויה אינו עולה על $50,880^5$ שקלים חדשים; תרם התורם לאותו המועמד, לפני תקופת הבחירות, כאמור בסעיף קטן (א), רשאי הוא להשלים את הסכום, בתקופת הבחירות, לתקרה האמורה בסעיף קטן זה.

(ד) תרומות של אדם ושל בני ביתו הסמוכים על שולחנו או של מי שתלויים בו מבחינה כלכלית יראו אותן כתרומה אחת.

(ה) המועמד ובני משפחתו רשאים לתרום, ביחד, למימון התמודדות המועמד בבחירות מקדימות, סכום כאמור בסעיפים 28ח או 28ט, לפי העניין; לענין זה, "בן משפחה" - בן זוג, ילד, הורה, אח, דוד ובן זוגו של כל אחד מאלה, וכן הורה של בן זוגו של המועמד.

(ו) תרומה לפי סעיף זה לא תעלה על התקרה הכוללת של תרומות לפי סעיפים 28ח או 28ט, לפי העניין.

1.128

(בוטל).

28ז.

(בוטל).

(תיקון התשס"ח)

(א) מועמד לא יקבל תרומות למימון התמודדותו בבחירות מקדימות ולא יוציא הוצאות, בשווי כולל העולה על הסכומים המפורטים להלן, לפי מספר בעלי זכות הבחירה באותן בחירות מקדימות:

(1) עד 50 בעלי זכות בחירה - הסכום הכולל: לעניין תרומות - 0 שקלים חדשים; לעניין הוצאות - 6,360⁶ שקלים חדשים;

(2) עד 9,999 בעלי זכות בחירה - הסכום הכולל: 6,360⁶ שקלים חדשים ועוד 15 שקלים חדשים לכל בוחר מעל ל-50 בוחרים;

(3) עד 99,999 בעלי זכות בחירה - הסכום הכולל: 197,150⁶ שקלים חדשים ועוד 2.75 שקלים חדשים לכל בוחר מעל ל-10,000 בוחרים;

(4) 100,000 בעלי זכות בחירה ומעלה - הסכום הכולל: 515,150⁶ שקלים חדשים ועוד 2 שקלים חדשים לכל בוחר מעל ל-100,000 בוחרים.

(ב) בבחירות מקדימות שבהן מתמודד מועמד לתפקיד של יושב ראש המפלגה או ראש הממשלה ושזכאים להשתתף בהן פחות מ-50,000 בעלי זכות בחירה יהיה הסכום לעניין סעיף קטן (א) פי שניים מן הסכומים המפורטים בו; היה מספר בעלי זכות הבחירה 50,000 לפחות, יהיה הסכום כאמור פי ארבעה מן הסכומים המפורטים בסעיף קטן (א).

(ג) התמודד מועמד לתפקיד כאמור בסעיף קטן (ב) וכן לתפקיד חבר הכנסת, באותה מפלגה, בתוך 120 ימים, רשאי הוא לקבל תרומות ולהוציא הוצאות, כמפורט להלן, לפי הגבוה:

(1) בשווי כולל שלא יעלה על הסכומים המפורטים בסעיף קטן (א) להתמודדות על שני התפקידים;

(2) מיום שאחרי יום הבחירות המקדימות שלו לראשות המפלגה או לראשות הממשלה, לרבות עקב פרישתו מהתמודדות לתפקיד כאמור, ועד תום תקופת הבחירות המקדימות לתפקיד חבר הכנסת - בשווי כולל שלא יעלה על 25% מהסכומים המפורטים בסעיף קטן (א).

(ד) התמודד מועמד לאותו תפקיד בבחירות מקדימות חוזרות, רשאי הוא לקבל תרומות ולהוציא הוצאות מיום שאחרי יום הבחירות המקדימות ועד תום 14 ימים לאחר יום הבחירות המקדימות החוזרות, בשווי כולל שלא יעלה על 25% מהסכומים כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), לפי העניין.

ט28. תקרה כוללת של תרומות והוצאות לפי החלטת מפלגה

(תיקון התשס"ח)

(א) מפלגה רשאית, בתוך שבעה ימים מתחילתה של תקופת בחירות, לקבוע סכומים מרביים נמוכים מהסכומים המפורטים בסעיף ח28 לבחירות מקדימות שונות, וכן אמות מידה לקביעת הסכומים, בשים לב לתפקיד ולמספר בעלי זכות הבחירה.

(ב) מפלגה תודיע למבקר המדינה על קביעה כאמור בסעיף קטן (א) בתוך 24 שעות מעת קבלתה; מבקר המדינה יפרסם את קביעת המפלגה לפי סעיף זה בתוך יומיים מיום שקיבל את ההודעה, והקביעה תיכנס לתוקפה למחרת הפרסום.

ט28.1. תחולת ההגבלות בעניין תרומות והוצאות

(תיקון התשס"ח)

מבלי לפגוע בכלליות האמור בסעיף זה, אחת היא אם התרומות ניתנו למועמד או לכל אדם או חבר בני אדם הפועל מטעם המועמד, או למענו ובזיקה אליו, או שההוצאות הוצאו בידי מועמד או בידי אדם או חבר בני אדם כאמור.

28 -

28.א.

(בוטלו).

28.ב. תרומה לחבר בני-אדם והוצאה על-ידי

(תיקונים: התשנ"ג, התשס"ח)

תרומה שניתנה לאדם או לחבר בני-אדם, בין מואגד ובין שאינו מואגד, שפעולותיו מכוונות להביא לבחירתו של מועמד, רואים אותה כתרומה שניתנה למועמד, והוצאה שהוצאה על-ידי אדם או חבר בני-אדם כאמור למימון מערכת הבחירות של מועמד, רואים אותה כהוצאה שהוצאה על-ידי המועמד לאותה מטרה.

28.ג -

28.ז.

(בוטלו).

28.ז. החזרת תרומות

(תיקונים: התשנ"ג, התשנ"ה)

(א) נתקבלה תרומה בניגוד להוראות חוק זה או בסכום העולה על הסכום המרבי המותר על-פיו, יחזיר המועמד לתורם, מיד משנדע לו על כך, את התרומה או את חלקה שהוא מעל למותר.
(ב) נתקבלה תרומה בעילום שם, יעבירה המועמד, מיד משנדע לו על כך, לאוצר המדינה.
(ג) נתקבלה תרומה המעלה את הסך הכולל של התרומות מעל לסכום המרבי המותר לפי פרק זה, יחזיר המועמד את הסכום העודף, מיד משנדע לו על כך ולא יאוחר מתום עשרה שבועות לאחר יום הבחירות, למי שנתנו, ואם לא ניתן לקבוע ממי ניתנה התרומה - יעביר את הסכום האמור לאוצר המדינה.

28.ח. שימוש ביתרה

(תיקונים: התשנ"ג, התשס"ח, התשס"ט, התשע"ח)

(א) לא הוציא מועמד את מלוא הסכום המותר על פי פרק זה עד תום תקופת הבחירות, ונשארה בידו יתרה, רשאי הוא להמשיך ולהחזיק בה ולהשתמש בה למימון התמודדותו בבחירות המקדימות הבאות לאותו תפקיד או להתמודדותו בבחירות מקדימות לתפקיד אחר, המתקיימות בתוך שלוש שנים, לפי המאוחר, והכל בכפוף להגבלות החלות על הבחירות המקדימות האמורות; לענין זה, "יתרה" - סכומים שמקורם בתרומות.
(ב) לא נעשה ביתרה שימוש כאמור, יחזיר המועמד את היתרה לתורמים או יעבירה לאוצר המדינה מיד עם תום התקופה האמורה בסעיף קטן (א).

28.ח1. עדכון סכומים

(תיקון התשס"ח)

הסכומים הנקובים באלפי שקלים חדשים המפורטים בסעיפים 28 ו-28ח יעודכנו בינואר של כל שנה לפי העלייה של מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה; הסכומים שהשתנו יעוגלו לעשרת השקלים החדשים הקרובים;

הרשם יפרסם ברשומות הודעה על עדכון הסכומים לפי סעיף זה.

סימן ב': דיווח ובקרה

סימן ב': דיווח ובקרה

28יח2. הודעות מפלגה למבקר המדינה ולרשם

(תיקונים: התשס"ח, התשע"ה, התשע"ז (מס' 3))

- (א) מפלגה תודיע למבקר המדינה ולרשם על מועד בחירות מקדימות בתוך שלושה ימים מהיום שבו נקבע המועד כאמור; שונה מועד בחירות מקדימות שלגביו נמסרה הודעה כאמור, לרבות בדרך של ביטול הבחירות או החלטה שלא יתקיימו, תודיע על כך המפלגה למבקר המדינה ולרשם בתוך שלושה ימים מהיום שבו שונה המועד.
- (ב) מפלגה תודיע למבקר המדינה ולרשם על מספר בעלי זכות הבחירה, על הסכומים שרשאים המועמדים לקבל ולהוציא לפי סעיף 28ח או 28ט, בהתייחס לתפקיד ולמספר בעלי זכות הבחירה ואת שמות המועמדים, עם היוודע לה נתונים אלה ולא יאוחר מעשרים ימים לפני יום הבחירות המקדימות.
- (ג) מפלגה תודיע למבקר המדינה ולרשם על הליך קביעה לתפקיד מועמד ליושב ראש המפלגה, ראש הממשלה, שר, סגן שר, חבר הכנסת וראש רשות מקומית, בתוך שלושה ימים מיום ההחלטה בדבר הקביעה.
- (ד) נמסרה הודעה כאמור בסעיף קטן (א) לעניין בחירות לבחירת מועמדי המפלגה לתפקיד יושב ראש המפלגה או חבר הכנסת, יפרסם הרשם באתר האינטרנט שלו מידע על מועד הבחירות כאמור כפי שנמסר לו בהודעה.

28יח3. חוות דעת של מבקר המדינה

(תיקון התשס"ח)

- (א) מפלגה, מועמד, מי שפועל מטעמו או למענו ובדיקה אליו, או מי שפעולותיו מכוונות להביא לבחירתו של מועמד, רשאים לבקש ממבקר המדינה חוות דעת האם כסף, שווה כסף, התחייבות מכל סוג או פעילות אחרת, שקיבלו או שהוציאו או שבדעתם לקבל או להוציא, הם תרומה או הוצאה למימון התמודדות בבחירות מקדימות של המועמד, ורשאים הם לבקש חוות דעת כאמור גם ביחס לסוג מסוים של הכנסות או של הוצאות.
- (ב) חוות הדעת כאמור בסעיף קטן (א) תימסר למבקש בתוך עשרה ימי עבודה מיום הבקשה.
- (ג) מבקר המדינה רשאי למסור את חוות הדעת לכל המפלגות או לפרסמה ברבים.

28יט. ניהול חשבונות

(תיקונים: התשל"ג, התשס"ח)

- (א) המועמד ינהל תרומות שקיבל והוצאות שהוציא למימון התמודדותו בבחירות מקדימות בחשבון בנק נפרד ולפי הנחיות שקבע מבקר המדינה לעניין ניהול מערכת חשבונות.
- (א1) הוראות סעיף קטן (א) יחולו לעניין מועמד שאינו נבחר הציבור גם בתקופה שקדמה לתקופת בחירות.
- (ב) המועמד וכן מי שהוסמך מטעמו לנהל את מערכת החשבונות, יהא אחראי לביצוע הוראות סעיף זה.
- (ג) מערכת החשבונות וחשבונות הבנק יעמדו לביקורת של מבקר המדינה.

28כ. הודעת מועמד

(תיקון התשס"ח)

מועמד יגיש למבקר המדינה, לא יאוחר מהיום שבו פתח חשבון בנק לפי סעיף 28ט, הודעה שבה יאשר כי קרא את כל ההוראות הנוגעות לתרומות, להוצאות ולניהול חשבונות בבחירות מקדימות כפי שנקבעו לפי חוק זה ובהנחיות מבקר

המדינה, וכי הוא מודע להן וכן יפרט את הפרטים כאמור בסעיף 28ב(1).

28כא. דיווח על תורמים ותרומות ופרסומו

(תיקון התשס"ח)

(א) מועמד ימסור למבקר המדינה הודעה על כל תרומה שקיבל מתורם ועל כל תרומה שהחזיר לתורם בתוך 14 ימים מיום שקיבל או שהחזיר את התרומה ואולם בתקופה שתחילתה ביום ה-14 שלפני יום הבחירות המקדימות וסיומה ביום ה-14 שאחריו, ימסור המועמד הודעה על כל תרומה שקיבל או שהחזיר כאמור לא יאוחר מ-24 שעות ממועד קבלתה או החזרתה; מבקר המדינה יפרסם את המידע כאמור בסעיף קטן זה עם קבלתו.

(ב) מועמד שלא קיבל תרומות עד שבעה ימים לפני יום הבחירות המקדימות, ימסור למבקר המדינה הודעה המאשרת כי לא קיבל תרומות בתקופה כאמור; קיבל תרומה לאחר מסירת התצהיר ועד היום ה-14 שאחריו יום הבחירות המקדימות, יחולו הוראות סעיף קטן (א).

(ג) מועמד ימסור רשימה והודעה כאמור בסעיף זה, אף אם פרש מן ההתמודדות.

(ד) הוראות סעיף זה יחולו גם על מועמד שאינו נבחר הציבור.

דוח על מערכת חשבונות

28כב.

(תיקונים: התשס"ח, התשע"ו, התשע"ח)

(א) (1) מועמד ימסור למבקר המדינה, לא יאוחר משישה שבועות לאחר יום הבחירות המקדימות, דוח כספי על הכנסותיו והוצאותיו בשל הבחירות המקדימות ועל נכסים והתחייבויות בשל בחירות אלה; לדוח יצורף תצהיר בהתאם לסעיף 15 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, המאמת את נכונות האמור בו ושלמותו.

(2) מבקר המדינה רשאי להאריך את התקופות האמורות בפסקה (1), אם סבר כי קיימים טעמים מיוחדים המצדיקים זאת, ובלבד שסך ההארכות לא יעלה על ארבעה שבועות.

(ב) מועמד שלא קיבל תרומות או לא הוציא הוצאות ימסור למבקר המדינה הודעה המאשרת זאת; הוראות סעיף קטן זה יחולו גם על מועמד כאמור בסעיף 3ב28 והוא ימסור למבקר המדינה הודעה על הוצאותיו.

(ג) מועמד שבעת הגשת הדוח לפי סעיף זה הוא נבחר הציבור ונטל הלוואה למימון התמודדותו בבחירות מקדימות, ימסור למבקר המדינה בסוף כל שנה, עד לפירעונה המלא של הלוואה, דיווח על החלק שנפרע באותה השנה ומקורות המימון ששימשו לפירעונו.

(ד) היה למועמד גירעון בשל מימון התמודדותו בבחירות מקדימות כאמור בסעיף 28ב(ה), ימסור למבקר המדינה, עם כיוונו הגירעון, דוח על כיוונו, שבו יפרט את המקורות לכיוונו הגירעון ואת המועד שבו כוסה.

(ה) הוראות סעיף זה יחולו גם על מועמד שפרש מההתמודדות.

28כג. סמכויות מבקר המדינה לצורך ביקורת מערכת חשבונות של מועמד

(תיקונים: התשס"ח, התשע"ט)

(א) מערכת החשבונות כאמור בסעיף 28כב תעמוד לביקורת מבקר המדינה, ולעניין זה יהיו למבקר המדינה כל הסמכויות שהוענקו לו בחוק-יסוד או בחוק או לפיו לגבי גוף מבוקר.

(ב) הודעות שיש למסור למבקר המדינה לפי פרק זה יינתנו בדרך שייקבע המבקר ורשאי הוא, בכל עת, לקבוע שלהודעה יצורף תצהיר בהתאם לסעיף 15 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, לרבות תצהיר ממועמד או ממי שהוסמך על

ידו לנהל את מערכת החשבונות שלו, בדבר שלמותם או נכונותם של הרישומים במערכת החשבונות או בדבר אופייה או מהותה של הכנסה או הוצאה מסויימת.

(ג) הוראות סעיפים 10ב(ג), 16ד(ז) ו-16ה(ו) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959, בדבר חובת דיווח ומסירת הודעות למבקר המדינה, יחולו על בחירות מקדימות בתקופת הבחירות.

(ד) (1) נעשתה תרומה באמצעי תשלום, רשאי מבקר המדינה, במסגרת ביקורת מערכת החשבונות של המועמד, לדרוש מנותן שירותי התשלום למשלם שם ומספר זהות (בסעיף זה - פרטי זיהוי) של בעל אמצעי התשלום ומספר החשבון שלו בתאגיד בנקאי שבו חויבה התרומה, ולדרוש מתאגיד בנקאי פרטי זיהוי של בעל חשבון שבו חויבה התרומה באמצעות אמצעי התשלום כאמור, ושל מורשה חתימה בחשבון.

(2) דרישה כאמור בפסקה (1) תהיה בכתב ותכלול את המספר או פרט מזהה אחר של אמצעי התשלום שבו נעשתה התרומה, ואם היתה הדרישה מתאגיד בנקאי - גם את פרטי זיהוי של בעל אמצעי התשלום; נותן שירותי תשלום למשלם ותאגיד בנקאי ימסרו למבקר המדינה את פרטי הזיהוי המבוקשים, המצויים בידם.

(3) בחוק זה -

"אמצעי תשלום" ו"שירותי תשלום למשלם" - כהגדרתם בחוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019;

"בעל חשבון" - מי שרשום בתאגיד בנקאי כבעל חשבון;

"כרטיס חיוב" - (נמחקה);

"מורשה חתימה" - מי שבעל החשבון ייפה את כוחו לפעול בחשבון, בין אם בעל החשבון הוא יחיד ובין אם לאו, לרבות באמצעות אמצעי תשלום, ובלבד שהוא רשום אצל התאגיד הבנקאי כמי שרשאי לפעול בחשבון;

"תאגיד בנקאי" - כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.

(ה) מבקר המדינה, במסגרת ביקורת מערכת החשבונות של המועמד ולשם בירור זיקה בינו לבין מי שפעולותיו מכוונות להביא לבחירתו של מועמד, רשאי לדרוש מאותו גורם מידע על פרטי פעולותיו כאמור ומקורות המימון שלהן, ולמבקר המדינה יהיו נתונות לשם כך הסמכויות כאמור בסעיף זה, בשינויים המחויבים.

28כד. דוח מבקר המדינה

(תיקון התשס"ח)

(א) בתוך 12 שבועות מהמועד האחרון לפי סעיף 28כב למסירת דוחות, ימסור מבקר המדינה ליושב ראש הכנסת, לרשם ולמוסד לביקורת של המפלגה, דוח על ביקורת מערכת החשבונות של מועמדי המפלגה בבחירות המקדימות.

(ב) התקיימו במפלגה בחירות מקדימות לתפקיד אחר בתוך 30 ימים לאחר בחירות מקדימות לתפקיד מסוים, ימסור מבקר המדינה את הדוח כאמור בסעיף קטן (א) בנוגע לשתי מערכות הבחירות המקדימות באותה מפלגה, בתוך 12 שבועות מהמועד האחרון לפי סעיף 28כב למסירת דוחות על הבחירות המקדימות המאוחרות.

(ג) מבקר המדינה רשאי, מטעמים מיוחדים שיציין בדוח, לדחות את מסירת הדוח למועד שלא יעלה על ארבעה שבועות מתום התקופה כאמור בסעיף זה.

28כד1. הנחיות מבקר המדינה

(תיקונים: התשס"ח, התשע"ח)

(א) מבקר המדינה יקבע הנחיות לביצוע הוראות פרק זה.

(ב) מבקר המדינה יביא לידיעת הציבור, בדרך שיקבע, את הוראות פרק זה והנחיותיו לפיו; הוראות בעניינים המפורטים להלן יפורסמו באתר האינטרנט של משרד מבקר המדינה ובדרך נוספת כפי שיקבע, באופן בולט:

- (1) הכללים והאיסורים החלים על תורם בודד;
- (2) הכללים, האיסורים וחובות הדיווח החלים על מועמד;
- (3) הוראות לעניין חוות דעת של מבקר המדינה.

סימן ג': אכיפה ועונשין

סימן ג': אכיפה ועונשין

28כה. פסילת מועמד

(תיקון התשנ"ג)

- (א) קבע הגוף המוסמך לכך במפלגה, ובאין גוף כזה - המוסד לביקורת, כי מועמד לא קיים הוראה מהוראות פרק זה, רשאי הוא, בין היתר, לפסול את מועמדו, ואם נבחר לתפקיד במפלגה, רשאי הוא לבטל את הבחירה; כן רשאי הוא לפסול מלהציג מועמדו לאותו תפקיד או לכל תפקיד אחר מטעם המפלגה, לתקופה שיקבע.
- (ב) הוראת סעיף קטן (א) באה להוסיף על כל דין או על כל הוראה שנקבעה בתקנון המפלגה, ולא לגרוע מהם.

28כה1. תוצאות הביקורת

(תיקונים: התשס"ח, התשע"ו)

- (א) מצא מבקר המדינה כי מועמד עשה אחד מאלה, יעביר המועמד לאוצר המדינה, בתוך שלושים ימים מיום שהודיע לו על כך מבקר המדינה, סכום כמפורט להלן, לפי העניין:
  - (1) קיבל מועמד תרומה בסכום העולה על הסכום המותר לפי פרק זה - סכום שגובהו פי שניים מסכום התרומה החורג מהסכום המותר;
  - (2) קיבל מועמד תרומה אסורה אחרת לפי חוק זה - סכום שגובהו פי שניים מסכום התרומה;
  - (3) הוציא מועמד הוצאה העולה על הסכום המותר לפי פרק זה - סכום שגובהו סכום הוצאה החורג מהסכום המותר;
  - (4) הוציא מועמד הוצאה אסורה אחרת לפי חוק זה - סכום שגובהו סכום הוצאה;
  - (5) לא מסר מועמד דוח לפי סעיף 28כב - סכום שגובהו 30% מסך הוצאות הבחירות שהיה רשאי להוציא לפי סעיף 28ח;
  - (6) איחר מועמד במסירת דוח לפי סעיף 28כב - סכום שגובהו 15% מסך הוצאות הבחירות שהיה רשאי להוציא לפי סעיף 28ח;
  - (7) לא מילא מועמד אחר ההוראות הנוגעות לניהול מערכת החשבונות שלו, כפי שנקבעו לפי חוק זה או בהנחיות מבקר המדינה - סכום שגובהו 15% מסך הוצאות שהוציא לפי קביעת מבקר המדינה;
  - (8) לא כיסה גירעון בשל מימון התמודדותו בבחירות מקדימות כאמור בסעיף 28ב(ה) - סכום שגובהו סכום הגירעון.
- (ב) מבקר המדינה רשאי להפחית את הסכומים שעל מועמד להעביר לאוצר המדינה לפי סעיף קטן (א), אם סבר כי קיימים טעמים המצדיקים זאת, בנסיבות העניין.

28כה2. גביה של סכומים שיש להעביר לאוצר המדינה

(תיקונים: התשס"ח, התשפ"ד)

- (א) סכום שיש להעבירו לאוצר המדינה לפי סעיף 28כה1, יעבירו המועמד לרשם, עד תום המועד הקבוע באותו סעיף.

(ב) הרשם ישלח, יום לאחר תום המועד הקבוע בסעיף 28כ"א, בדואר רשום, דרישת תשלום למי שהיה עליו להעביר סכומים ולא העבירם כאמור בסעיף קטן (א); בדרישה יציין הרשם את הסכום שעל המועמד לשלם ויודיע לו שעליו לשלמו בתוך 30 ימים מיום קבלת הדרישה.

(ג) לא שולם הסכום במועד, יתווספו עליו, לתקופת הפיגור, ריבית שקלית ודמי פיגורים, עד תשלומם ויחולו הוראות חוק פסיקת ריבית והצמדה, בשינויים המחויבים.

(ד) גביה לפי סעיף זה תיעשה בכפוף להוראות חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א-1951.

28כ"ג. איסור שימוש בנכסי ציבור

(תיקונים: התשס"ח, התשע"ז)

(א) לא ייעשה שימוש, בקשר עם תעמולה לבחירות מקדימות, בכספים או בנכסים מוחשיים או בלתי מוחשיים של גוף מבוקר כמשמעותו בפסקאות (1) עד (4) ו-(9) של סעיף 9 לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב], או של תאגיד שהממשלה או רשות מקומית משתתפת בהנהלתו או בהונו, ולא ייעשה שימוש כאמור במקרקעין או במיטלטלין המוחזקים למעשה על ידי גוף או תאגיד כאמור, למעט שימוש כמפורט להלן:

(1) שימוש, בתמורה או שלא בתמורה, באולמות ובמקומות פומביים פתוחים העומדים כרגיל לשימוש כאמור;

(2) שימוש בנכסים שהועמדו על ידי המדינה לרשותו של שר, סגן שר או חבר הכנסת, או שהועמדו על ידי הרשות המקומית לרשותו של ראש הרשות; אין בהוראות פסקה זו כדי לגרוע מהגבלות על שימוש בנכסים כאמור שהוטלו לפי כל דין או כללי אתיקה.

(ב) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת רשאי, לאחר שנתן למועמד או למי שהצו מכון כלפיו הזדמנות להביא את טענותיו לפניו, ליתן צו המונע ביצוע מעשה עבירה לפי סעיף קטן (א) או המשכתו.

28כ"ד. עונשין

(תיקונים: התשס"ח, התשע"ח)

(א) מי שעשה אחד מאלה, דינו - מאסר שלוש שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין):

(1) קיבל תרומה או הלואה בניגוד להוראות פרק זה;

(2) השתמש בתרומות בניגוד להוראות סימן א' לפרק זה;

(3) השתמש במענק או בהלוואה שקיבל לפי סימן ד' שלא למימון התמודדותו בבחירות המקדימות שלשמן קיבלם, בניגוד להוראות סעיף 28לד(א), 28לו(ב) או 28לז(ב), לפי העניין.

(ב) מי שעשה אחד מאלה, דינו - מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין:

(1) הוציא הוצאה בניגוד להוראות פרק זה;

(2) לא כיסה גירעון בניגוד להוראות סעיף 28ב(ה);

(3) לא החזיר תרומה שנתקבלה בניגוד להוראות פרק זה או בסכום העולה על הסכום המרבי המותר, או לא העביר לאוצר המדינה תרומה שנתקבלה בעילום שם, בניגוד להוראות סעיף 28ז;

(4) השתמש ביתרה שנשארה בידו, לא החזירה לתורמים או לא העבירה לאוצר המדינה, בניגוד להוראות סעיף 28יח או סעיף 28לט, לפי העניין;

(5) ניהל חשבונות של תרומות והוצאות, בניגוד להוראות סעיף 28יט;

(6) לא מסר למבקר המדינה הודעות, בניגוד להוראות סעיף 28כא;

(7) לא מסר דוח למבקר המדינה, בניגוד להוראות סעיף 28כב.

- (ג) בשל עבירה לפי סעיף קטן (א)(1) או (ב)(1) שהיא חריגה מסכומים המותרים לפי פרק זה, רשאי בית המשפט להטיל על הנאשם קנס פי ארבעה מהסכום החורג מהסכום המותר, או את הקנס הקבוע לעבירה האמורה, לפי הגבוה.
- (ד) מי שעשה אחד מאלה, דינו מאסר שישה חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין:
- (1) השתמש בקשר עם תעמולה לבחירות מקדימות בנכסי ציבור, בניגוד להוראות סעיף 28כה3;
- (2) נתן תרומה, הלוואה או ערבות בניגוד להוראות פרק זה;
- (3) לא מסר למבקר המדינה מידע, הודעה או תצהיר לפי קביעת המבקר או דרישתו, בניגוד להוראות סעיף 28כג(א), (ב) או (ה).

(ה) מפלגה שלא הודיעה למבקר המדינה ולרשם הודעות לפי פרק זה, דינה - קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין.

28כז. עבירה שבוצעה בידי מי שהוסמך על ידי מועמד או בידי מי שפעל למענו

(תיקון התשס"ח)

(א) נעשה מעשה או מחדל בידי מי שהוסמך על ידי מועמד לפעול לקידום מועמדותו בבחירות המקדימות, או בידי מי שפעל מטעם המועמד או למענו ובזיקה אליו, שאילו נעשה על ידי המועמד היה עבירה לפי פרק זה, רואים את אותו אדם כאחראי לעבירה.

(ב) (1) מועמד חייב לפקח ולנקוט את כל האמצעים הסבירים בנסיבות העניין למניעת עבירה מן העבירות המנויות בסעיף 28כו בידי מי שהוסמך על ידו או פעל מטעמו, או למענו ובזיקה אליו, לקידום מועמדותו בבחירות המקדימות; הפר המועמד את חובתו זו, דינו - מאסר שישה חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין.

(2) נעברה עבירה מן העבירות המנויות בסעיף 28כז בידי מי שהוסמך על ידי מועמד לקידום מועמדותו בבחירות המקדימות, או בידי מי שפעל מטעם מועמד, או למענו ובזיקה אליו, חזקה היא כי המועמד הפר את חובתו לפי פסקה (1), אלא אם כן הוכיח המועמד אחרת.

28כז1. איסור שימוש בכספי תרומות לתשלום סכומים שיש להעביר לאוצר המדינה

(תיקון התשס"ח)

מבלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף 28ב(ג), לא ישתמש מועמד בתרומות שקיבל לפי פרק זה לתשלום סכומים שנקבע כי עליו להעביר לאוצר המדינה בשל תוצאות ביקורת או קנסות שהוטלו עליו בשל הרשעה בעבירה; עשה כן, דינו - מאסר שלוש שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.

28כח. שמירת דינים

(תיקון התשנ"ג)

אין בהוראות פרק זה כדי לפגוע באיסור לפי כל חוק אחר.

סימן ד': הוראות מיוחדות לעניין בחירות מקדימות מזכות

סימן ד': הוראות מיוחדות לעניין בחירות מקדימות מזכות

28כט. הגדרות - סימן ד'

(תיקון התשע"ח)

"בחירות מקדימות מזכות" - בחירות מקדימות לתפקיד חבר הכנסת שמתקיימים לגביהן כל אלה:

(1) מספר חברי המפלגה שבה מתקיימות הבחירות המקדימות, ביום מסירת ההודעה לפי סעיף 28(א), הוא 5,000 לפחות;

(2) בבחירות המקדימות המתקיימות באותו מועד זכאים לבחור רוב חברי המפלגה אף אם חלק מהמועמדים נבחרים באותו מועד על ידי חלק מבעלי זכות הבחירה;

(3) מועד הבחירות המקדימות הוא בתקופה שבין היום הקובע ליום הבחירות לכנסת;

"היום הקובע" - כל אחד מאלה, לפי העניין:

(1) שישה חודשים לפני יום הבחירות לכנסת לפי סעיף 9 לחוק-יסוד: הכנסת;

(2) בבחירות המתקיימות על פי חוק התפזרות הכנסת, כאמור בסעיף 34 לחוק-יסוד: הכנסת - היום השלישי אחרי תחילת אותו חוק;

(3) בבחירות מוקדמות המתקיימות לפי הוראות סעיפים 11(ב) או 29(ו) לחוק-יסוד: הממשלה, או לפי הוראות סעיף 36א לחוק-יסוד: הכנסת - היום השלישי אחרי היום שבו נוצרה העילה לקיום הבחירות המוקדמות;

"יום הבחירות לכנסת" - היום שבו מתקיימות הבחירות לכנסת בסמוך לאחר היום הקובע;

"יום ישיבת הפתיחה" - יום ישיבת הפתיחה של הכנסת שהתכנסה לאחר יום הבחירות לכנסת;

"מועמד זכאי" - מועמד שהוא נבחר הציבור, למעט ראש רשות מקומית או חבר מועצת רשות מקומית, המתמודד בבחירות מקדימות מזכות;

"סכום המימון" - סכום השווה לתקרת ההוצאות המותרת לפי סעיפים 28לב או 28ט, לפי העניין.

28. תחולה

(תיקון התשע"ח)

(א) הוראות פרק זה יחולו לעניין בחירות מקדימות מזכות, בשינויים המפורטים בסימן זה.

(ב) הוראות סימן זה יחולו לעניין מועמד זכאי ומועמד שאינו מועמד זכאי, ובלבד שמספר בעלי זכות הבחירה הזכאים להצביע בעד מי מהם ביום מסירת ההודעה לפי סעיף 28(א) הוא 5,000 לפחות.

28לא. הודעות מפלגה לעניין בחירות מקדימות מזכות

(תיקון התשע"ח)

(א) מפלגה שמתקיימות בה בחירות מקדימות מזכות תמסור למבקר המדינה ולרשם, נוסף על ההודעות לפי סעיף 28(א), ביום מסירת ההודעה לפי סעיף 28(א), הודעה על כל אלה:

(1) מספר חברי המפלגה הידועים באותו יום;

(2) מספר בעלי זכות הבחירה הידועים באותו יום;

(3) היו הבחירות המקדימות בחירות שלפחות חלק מהמועמדים בהן נבחרים רק על ידי חלק מבעלי זכות הבחירה - מספר בעלי זכות הבחירה למועמדים כאמור בסעיף 28לב(ג) הידועים באותו יום.

(ב) מפלגה כאמור בסעיף קטן (א) תמסור למבקר המדינה ולרשם, בתוך שלושה ימים ממועד פרסום תוצאות הבחירות המקדימות המזכות, הודעה על מספר הקולות הכשרים שקיבל כל מועמד באותן בחירות מקדימות.

(ג) מפלגה תמסור הודעות לפי סעיף זה ולפי סעיף 28(א) לעניין בחירות מקדימות מזכות גם ליושב ראש הכנסת.

(תיקון התשע"ח)

(א) על אף האמור בסעיף 28ח(א), מועמד בבחירות מקדימות מזכות לא יוציא הוצאות בשווי כולל העולה על הסכומים המפורטים להלן, לפי מספר בעלי זכות הבחירה באותן בחירות מקדימות כפי שנמסר בהודעה לפי סעיף 28לא, למימון התמודדותו בבחירות המקדימות:

מספר בעלי זכות הבחירה	הסכום הכולל
(1) עד 50	לעניין תרומות 0 - שקלים חדשים; לעניין הוצאות 4,500 - שקלים חדשים;
(2) 51 עד 4,999	4,500 שקלים חדשים ועוד 9 שקלים חדשים לכל בוחר מעל ל-50 בוחרים;
(3) 5,000 עד 9,999	56,210 שקלים חדשים ועוד 11 שקלים חדשים לכל בוחר מעל ל-5,000 בוחרים;
(4) 10,000 עד 99,999	134,900 שקלים חדשים ועוד 2 שקלים חדשים לכל בוחר מעל ל-10,000 בוחרים;
(5) 100,000 ומעלה	359,720 שקלים חדשים.

(ב) על אף האמור בסעיף 28ח(א), מועמד כמפורט להלן לא יקבל תרומות למימון התמודדותו בבחירות מקדימות מזכות בשווי כולל העולה על הסכומים כאמור בסעיף קטן (א):

(1) מועמד שאינו מועמד זכאי;

(2) מועמד המתמודד בבחירות מקדימות מזכות שמספר בעלי זכות הבחירה הזכאים להצביע בעדו ביום מסירת ההודעה לפי סעיף 28לא אינו עולה על 5,000.

(ג) לעניין כל מועמד בבחירות מקדימות מזכות יחושב מספר בעלי זכות הבחירה בהתאם למספר חברי המפלגה הרשאים להצביע בעבור אותו מועמד באותן בחירות מקדימות, אף אם אינם רוב חברי המפלגה.

(ד) לעניין בחירות מקדימות מזכות תבוא תקרת התרומות וההוצאות הכוללת לפי סעיף זה במקום תקרת התרומות וההוצאות הכוללת לפי סעיף 28ח, לכל דבר ועניין.

(ה) הוראות סעיף 28יח1 יחולו לעניין עדכון הסכומים הנקובים בסעיף קטן (א); העדכון הראשון של הסכומים האמורים יהיה בינואר 2019.

28ל.ג. איסור תרומות, הלוואות וערבות לעניין מועמד זכאי

(תיקון התשע"ח)

על אף האמור בפרק זה, מועמד זכאי אינו רשאי לקבל תרומות, הלוואה או ערבות למימון התמודדותו בבחירות מקדימות מזכות, למעט תרומות של המועמד ובני משפחתו כאמור בסעיף 28ו(ה) בסכום שאינו עולה על סכום המימון.

28ל.ד. הזכות למענק של מועמד זכאי

(תיקון התשע"ח)

(א) מועמד זכאי יהיה זכאי לקבל מאוצר המדינה מענק למימון התמודדותו בבחירות מקדימות מזכות כאמור בסעיף זה, בסכום שאינו עולה על סכום המימון; המענק ישמש רק למימון התמודדות המועמד הזכאי בבחירות המקדימות המזכות, ובתקופת הבחירות בלבד.

(ב) המענק ישולם באמצעות יושב ראש הכנסת לחשבון בנק נפרד שפתח המועמד הזכאי לעניין זה (בסימן זה - חשבון המועמד); על חשבון המועמד יחולו הוראות סעיף 28ט, בשינויים המחויבים.

(ג) מועמד זכאי רשאי לבקש את העמדת המענק לרשותו החל מיום שהודיעה מפלגה על מועד בחירות מקדימות מזכות כאמור בסעיף 28ח(א), ועד עשרים ימים לפני יום הבחירות המקדימות; בקשה כאמור תוגש ליושב ראש הכנסת.

(ד) המענק ישולם לחשבון המועמד, כפי שביקש המועמד, מיד עם הגשת הבקשה ובכפוף למילוי התנאים האמורים בסעיף 28לה.

(ה) המענק, וזכותו של המועמד הזכאי לקבלו, לא יהיו נתונים לעיקול, לשעבוד או להמחאה, ולא תוחל לגביהם זכות קיזוז, והכול בכפוף להוראות סעיף 28כה1.

28לה. תנאים לתשלום המענק

(תיקון התשע"ח)

(א) תנאי קודם לתשלום המענק לפי סעיף 28לד הוא שבמועד הגשת הבקשה לקבלתו -

(1) מועמד זכאי הגיש ליושב ראש הכנסת ולמבקר המדינה הצהרה חתומה בידו שעשה את כל הדרוש כדי

להבטיח ניהול נאות של חשבון הכנסותיו והוצאותיו בהתאם להנחיות מבקר המדינה לעניין זה;

(2) מועמד זכאי הודיע ליושב ראש הכנסת ולמבקר המדינה את מספר חשבון הבנק שישימש לכל ההכנסות

וההוצאות שלו הקשורות לבחירות המקדימות המזכות;

(3) מועמד זכאי המציא ליושב ראש הכנסת ולמבקר המדינה אישור מאת המפלגה על חברותו בה ועל כך

שהגיש את מועמדותו בבחירות המקדימות המזכות, ואם הגיש מועמדות כן שרק חלק מבעלי זכות הבחירה

זכאים לבחור בו - יציין זאת בהתאם להודעת המפלגה כאמור בסעיף 28לא(א)(3).

(ב) מועמד זכאי רשאי להודיע בכל עת ליושב ראש הכנסת ולמבקר המדינה על החלפת חשבון הבנק שלו, ובלבד שהציג

לפניהם מסמך מאת הבנק שלפיו אין יתרת חובה בחשבון שהוא מבקש להחליף.

(ג) מפלגה תמסור למועמד זכאי אישור כאמור בסעיף קטן (א)(3), לפי בקשתו, מיד עם הגשת מועמדותו; אין באישור

כאמור כדי להוות ראיה לכשרות המועמדות.

28לו. הלוואה למועמד שאינו מועמד זכאי

(תיקונים: התשע"ח, התשפ"ד)

(א) מועמד בבחירות מקדימות מזכות שאינו מועמד זכאי (בסעיף זה - מועמד) יהיה זכאי לקבל מאוצר המדינה הלוואה

למימון התמודדותו בבחירות המקדימות כאמור בסעיף זה, בסכום שאינו עולה על סכום המימון (בסעיף זה - ההלוואה).

(ב) ההלוואה תשימש רק למימון התמודדות המועמד בבחירות המקדימות המזכות, ובתקופת הבחירות בלבד ולמימון

הוצאות שהוציא כאמור בסעיף 28ב(ד).

(ג) ההלוואה תשולם לחשבון בנק נפרד שפתח המועמד לעניין זה, ויחולו על החשבון הוראות סעיף 28ט, בשינויים

המחויבים.

(ד) ההלוואה תינתן באמצעות מוסד כספי כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, שהכנסת התקשרה עמו לעניין זה

באמצעות החשב הכללי במשרד האוצר.

(ה) (1) מועמד רשאי לבקש את העמדת ההלוואה לרשותו החל מיום שהודיעה מפלגה על מועד בחירות מקדימות מזכות כאמור בסעיף 28(א), ועד עשרים ימים לפני יום הבחירות המקדימות; בקשה כאמור תוגש ליושב ראש הכנסת.

(2) (הלוואה תשולם לחשבון שפתח המועמד כאמור בסעיף קטן (ג), כפי שביקש המועמד, עם הגשת הבקשה ובכפוף למילוי התנאים האמורים בסעיף זה, וכן התנאים האמורים בסעיף 28 לה, בשינויים המחויבים. (1) (1) לא יקבל מועמד הלוואה אלא אם כן הפקיד בידי המוסד הכספי כתב ערבות בנקאית עצמאית, להנחת דעתו של יושב ראש הכנסת, שתיכלל בו התחייבות הבנק נותן הערבות לשלם לאוצר המדינה את סכום הערבות, כולו או חלקו (בסימן זה - ערבות בנקאית); סכום הערבות הבנקאית יהיה כסכום ההלוואה ותוקפה יהיה לפחות עד תום שבעה חודשים אחרי יום הבחירות לכנסת.

(2) חלפו ארבעה חודשים מיום הבחירות לכנסת, ולא הוחזרה ההלוואה במלואה, יפקיד המועמד בידי המוסד הכספי, בתוך שלושים ימים מהמועד האמור, ערבות בנקאית שסכומה יהיה כסכום יתרת החוב ותוקפה עד תום תקופת ההלוואה כאמור בסעיף קטן (ז); בסעיף זה -

"יתרת החוב" - סכום ההלוואה שלא הפך למענק לפי סעיף 28(ה), בניכוי תשלומי החזר על חשבון קרן ההלוואה ששולמו כאמור בסעיף קטן (ז), ובתוספת ריבית שקלית מיום מתן ההלוואה ועד מועד הפקדת הערבות הבנקאית לפי פסקה זו ויחולו הוראות חוק פסיקת ריבית והצמדה לעניין ריבית זו, בשינויים המחויבים;

"הפרשי הצמדה וריבית" - (נמחקה).

(3) לא הפקיד המועמד ערבות בנקאית כאמור בפסקה (2), תעמוד יתרת החוב לפירעון מיידי, וניתן לחלט את הערבות הבנקאית האמורה בפסקה (1) לאחר שחלפו 14 ימים מיום שיושב ראש הכנסת הודיע לו כי בכונתו לחלטה.

(4) ערבות בנקאית לפי סעיף זה תחולט אם המועמד שהפקיד אותה לא החזיר או לא העביר סכום שהוא חייב להחזירו או להעבירו לאוצר המדינה לפי פרק זה במועד שנקבע לכך לפי פרק זה, לאחר שחלפו 14 ימים מיום שיושב ראש הכנסת הודיע לו כי בכונתו לחלטה.

(ז) (1) ההלוואה תוחזר בתשלומים חודשיים שווים מה-1 בחודש שלאחר פרסום תוצאות הבחירות לאחר יום הבחירות לכנסת ועד תום שלוש שנים מיום פרסום התוצאות; אין באמור כדי למנוע פירעון מוקדם של ההלוואה.

(2) כל תשלום על חשבון החזר קרן ההלוואה לפי סעיף זה יישא ריבית שקלית ממועד מתן ההלוואה עד מועד תשלומו בפועל ויחולו הוראות חוק פסיקת ריבית והצמדה לעניין ריבית זו, בשינויים המחויבים.

(3) כל תשלום שלא נפרע במועד שנקבע לו יישא ריבית פיגורים החשב הכללי מהמועד שנקבע לפירעונו ועד התשלום בפועל; בפסקה זו, "ריבית פיגורים החשב הכללי" - כמשמעותה בהודעה בדבר שיעור ריבית החשב הכללי כפי שהיא מתפרסמת ברשומות.

(4) חלה על מועמד חובה להחזיר סכומי הלוואה שלא הוצאו כאמור בסעיף 28(א), ולא הוחזרו סכומים כאמור במועד הקבוע באותו סעיף, תעמוד יתרת ההלוואה באותו מועד לפירעון מיידי, וניתן לחלט את הערבות הבנקאית האמורה בסעיף קטן (1)(ו) לאחר שחלפו 14 ימים מיום שיושב ראש הכנסת הודיע למועמד כי בכונתו לחלטה.

(ח) כספי ההלוואה, וזכותו של המועמד לקבלם, לא יהיו נתונים לעיקול, לשעבוד או להמחאה, ולא תוחל לגביהם זכות קיזוז, והכול בכפוף להוראות סעיף 28(ה1).

(תיקון התשע"ח)

(א) מועמד שאינו מועמד זכאי שהיה לחבר הכנסת ביום ישיבת הפתיחה או עד תום שנה מהמועד האמור (בסעיף זה - מועמד שהיה לחבר הכנסת) יהיה זכאי לקבל מאוצר המדינה מענק למימון התמודדותו בבחירות מקדימות מזכות בסכום שאינו עולה על סכום המימון.

(ב) המענק ישמש רק למימון התמודדות המועמד שהיה לחבר הכנסת בבחירות המקדימות המזכות, ובתקופת הבחירות בלבד ולמימון הוצאות שהוציא כאמור בסעיף 28(ב)ד).

(ג) המענק ישולם באמצעות יושב ראש הכנסת לחשבון של מועמד שהיה לחבר הכנסת שפתח לענין הבחירות המקדימות המזכות; על החשבון יחולו הוראות סעיף 28ט, בשינויים המחויבים.

(ד) המענק ישולם למועמד שהיה לחבר הכנסת בתוך שבעה ימים מהיום שהיה לחבר הכנסת, בכפוף להתקיימות התנאים שבסעיף 28לה, אם הגיש ליושב ראש הכנסת בקשה לקבלו.

(ה) קיבל מועמד שהיה לחבר הכנסת הלוואה לפי סעיף 28לו, יהיה פטור מהחזרתה, ויתרתה תנוכה מהמענק המגיע לו לפי סעיף זה, והערבות הבנקאית שהפקיד לפי אותו סעיף תוחזר לו.

(ו) קיבל מועמד שהיה לחבר הכנסת תרומות לפי פרק זה לשם מימון התמודדותו בבחירות מקדימות מזכות, יחזיר את התרומות לתורמים, ואם לא ניתן להחזירן לתורמים - יעבירן לאוצר המדינה, והכול בתוך שלושים ימים מיום שהיה לחבר הכנסת.

(ז) המענק, וזכותו של המועמד שהיה לחבר הכנסת לקבלו, לא יהיו נתונים לעיקול, לשעבוד או להמחאה, ולא תוחל לגביהם זכות קיזוז, והכול בכפוף להוראות סעיף 28כה1.

28לח. מענק למועמד שאינו מועמד זכאי היה לחבר הכנסת

(תיקון התשע"ח)

(א) מועמד שאינו מועמד זכאי שלא היה לחבר הכנסת ביום ישיבת הפתיחה, והמפלגה שבה התמודד מיוצגת בכנסת, יהיה זכאי למענק חלקי למימון הוצאות שהוציא בבחירות מקדימות מזכות בסכום שיחסו לסכום המימון הוא כיחס שבין מספר הקולות הכשרים שקיבל המועמד למספר הקולות הכשרים הנמוך ביותר שקיבל מי שהיה לחבר הכנסת ביום ישיבת הפתיחה מבין המועמדים שהתמודדו מולו, ובלבד שיחס זה אינו קטן מ-0.6.

(ב) על מענק כאמור בסעיף זה יחולו הוראות סעיף 28לז(ב), (ג), (ד) ו-28ז, בשינויים המחויבים.

(ג) קיבל מועמד כאמור בסעיף קטן (א) הלוואה לפי סעיף 28לו, יהיה פטור מהחזרת חלק מיתרת הלוואה השווה לסכום המענק החלקי, וסכום זה ינוכה מהמענק החלקי שישולם לו לפי סעיף זה.

(ד) קיבל מועמד כאמור בסעיף קטן (א) תרומות לפי פרק זה, יחזיר את התרומות בסכום השווה לסכום המענק החלקי לתורמים, בתוך שלושים ימים מיום ישיבת הפתיחה, ואם לא ניתן להחזירן לתורמים או שלא ניתן לייחס את הסכומים שיש להחזיר לתורמים מסוימים - יעבירן לאוצר המדינה.

(ה) היה מועמד כאמור בסעיף קטן (א) לחבר הכנסת בתוך שנה מיום ישיבת הפתיחה וקיבל מענק חלקי לפי סעיף זה, יקבל בתוך שבעה ימים מיום שהיה לחבר הכנסת מענק כאמור בסעיף 28לז בניכוי המענק החלקי כאמור, ויחולו לענין זה הוראות הסעיף האמור, בשינויים המחויבים.

28לט החזרת כספים שלא הוצאו

(תיקון התשע"ח)

[8.] (א) לא הוציא מועמד את מלוא הסכום שקיבל כמענק או כהלוואה לפי סימן זה למימון התמודדותו בבחירות מקדימות מזכות, יחזיר את הסכום שלא הוצא כאמור לאוצר המדינה בתוך שלושים ימים מתום תקופת הבחירות.

(ב) על אף האמור בסעיף 28יח, מועמד בבחירות מקדימות מזכות שאינו מועמד זכאי יחזיר יתרה כהגדרתה בסעיף האמור לתורמים, או יעבירנה לאוצר המדינה, והכול בתוך שלושים ימים מתום תקופת הבחירות.
(ג) מועמד שפרש מההתמודדות בבחירות המקדימות המזכות יפעל כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) בתוך שלושים ימים ממועד פרישתו.

28מ. גבייה

(תיקון התשע"ח)

על גביית סכום שיש להחזירו או להעבירו לאוצר המדינה לפי סימן זה, ולא הוחזר או לא הועבר במועד, יחול חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995, ודינו של סכום כאמור כדין חוב כהגדרתו בחוק האמור; בלי לגרוע מכלליות האמור, היה החייב חבר הכנסת, רשאי מנהל המרכז כמשמעותו בחוק האמור, במסגרת ההליכים שיינקטו לגביית החוב, להורות על ניכוי החוב משכרו החודשי, ובלבד שסכום הניכוי לא יעלה על מחצית השכר החודשי שלו זכאי חבר הכנסת.

28מא. הוראות לעניין חשב הכנסת

(תיקון התשע"ח)

(א) פעולות יושב ראש הכנסת לפי סימן זה יבוצעו באמצעות חשב הכנסת.
(ב) סכומים שיש להעביר לאוצר המדינה לפי סימן זה, למעט סכומים כאמור בסעיף 28מ, יועברו באמצעות חשב הכנסת.

פרק ג': הוראות שונות

28כט. עיון במסמכים

(תיקונים: התשנ"ג, התשע"ח)

(בוטל).

29. סייג לתחולה

חוק העמותות, התש"ם-1980, לא יחול על מפלגה שנרשמה לפי חוק זה.

29א. עיון במסמכים

(תיקון התשע"ח)

מסמכים שנמסרו לרשם לפי הוראות חוק זה יהיו פתוחים לעיון הציבור.

30. תיקון חוק העמותות

בסעיף 67 לחוק העמותות, התש"ם-1980, פסקה (1) - בטלה.

31. תיקון חוק הבחירות לכנסת

תיקון עקיף בחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969 (התיקון שולב בחוק).

32. תיקון חוק מימון מפלגות

בסעיף 1 לחוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973, לפני הגדרת "סיעה" יבוא: "מפלגה" - כמשמעותה בחוק המפלגות, התשנ"ב-1991;".

(תיקון התשנ"ג)

שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, לרבות בדבר חובת הדיווח לרשם ומסמכים שיש להגיש לו, בדבר סדרי העיון במסמכים שנמסרו לרשם ובדבר אגרות שיש לשלם לכיסוי הוצאות העיון במסמכים כאמור או בעד פעולות אחרות של הרשם.

34. תחילה

תחילתו של חוק זה שנה מיום פרסומו.

35. פרסום

חוק זה יפורסם תוך שלושים ימים מיום קבלתו.

יצחק שמיר

דן מרידור

ראש

הממשלה

שר המשפטים

חיים הרצוג

דב שילנסקי

נשיא המדינה

יושב ראש

הכנסת

---

[1] ח"כ 1395, התשנ"ב (9.4.1992), עמ' 190.

תיקונים: ח"כ 1431, התשנ"ג (13.8.1993), עמ' 170;

ק"ת 5569, התשנ"ד (30.12.1993), עמ' 315;

ק"ת 5612, התשנ"ד (5.7.1994), עמ' 1165 [התשנ"ד (מס' 2)];

ח"כ 1512, התשנ"ה (24.3.1995), עמ' 156 [התשנ"ה והתשנ"ה (מס' 2)];

ח"כ 1540, התשנ"ה (10.8.1995), עמ' 432 [התשנ"ה (מס' 3)];

ק"ת 5686, התשנ"ה (22.6.1995), עמ' 1559 [התשנ"ה (מס' 4)];
ס"ח 1558, התשנ"ו (24.1.1996), עמ' 48;
ס"ח 1569, התשנ"ו (29.2.1996), עמ' 120 [התשנ"ו (מס' 2)];
ק"ת 5760, התשנ"ו (11.6.1996), עמ' 995 [התשנ"ו (מס' 3)];
ק"ת 5770, התשנ"ו (4.7.1996), עמ' 1415 [התשנ"ו (מס' 4)];
ק"ת 5801, התשנ"ז (24.12.1996), עמ' 284;
ס"ח 1700, התשנ"ט (31.1.1999), עמ' 70;
ס"ח 1702, התשנ"ט (7.2.1999), עמ' 76 [התשנ"ט (מס' 2)];
ס"ח 1793, התשס"א (14.6.2001), עמ' 404;
ס"ח 1809, התשס"ב (30.10.2001), עמ' 6;
ס"ח 1810, התשס"ב (14.11.2001), עמ' 16 [התשס"ב (מס' 2)];
ס"ח 1845, התשס"ב (22.5.2002), עמ' 410 [התשס"ב (מס' 3)];
ס"ח 1921, התשס"ד (26.1.2004), עמ' 150;
ס"ח 2037, התשס"ו (1.12.2005), עמ' 34;
ס"ח 2082, התשס"ז (8.2.2007), עמ' 116. הצ"ח - ממשלה 280, התשס"ז, עמ' 228;
ס"ח 2160, התשס"ח (3.7.2008), עמ' 580. הצ"ח - כנסת 130, התשס"ז, עמ' 48;
ס"ח 2186, התשס"ט (12.11.2008), עמ' 21. הצ"ח - כנסת 263, התשס"ט, עמ' 44 (ת"ט בס"ח 2194,
התשס"ט, עמ' 126);
ס"ח 2342, התשע"ב (5.3.2012), עמ' 190. הצ"ח - כנסת 417, התשע"ב, עמ' 28;
ס"ח 2351, התשע"ב (1.4.2012), עמ' 317 [התשע"ב (מס' 2)]. הצ"ח - כנסת 447, התשע"ב, עמ' 120;
ס"ח 2360, התשע"ב (29.5.2012), עמ' 423 [התשע"ב (מס' 3)]. הצ"ח - כנסת 452, התשע"ב, עמ' 137;
ס"ח 2500, התשע"ה (6.8.2015), עמ' 251. הצ"ח - ממשלה 940, התשע"ה, עמ' 888;
ס"ח 2581, התשע"ו (21.8.2016), עמ' 1251. הצ"ח - כנסת 657, התשע"ו, עמ' 184;
ס"ח 2609, התשע"ז (8.3.2017), עמ' 453. הצ"ח - כנסת 677, התשע"ז, עמ' 58;
ס"ח 2619, התשע"ז (28.3.2017), עמ' 526 [התשע"ז (מס' 2)]. הצ"ח - כנסת 678, התשע"ז, עמ' 66;
ס"ח 2652, התשע"ז (3.8.2017), עמ' 1055 [התשע"ז (מס' 3)]. הצ"ח - כנסת 713, התשע"ז, עמ' 196;
ס"ח 2680, התשע"ח (7.1.2018), עמ' 98. הצ"ח - כנסת 737, התשע"ח, עמ' 10;
ס"ח 2778, התשע"ט (9.1.2019), עמ' 223. הצ"ח - ממשלה 1246, התשע"ח, עמ' 1154;
ס"ח 2789, התש"ף (12.12.2019), עמ' 6. הצ"ח - כנסת 839, התש"ף, עמ' 5;
ס"ח 2881, התשפ"א (23.12.2020), עמ' 194. הצ"ח - כנסת 869, התשפ"א, עמ' 62;
ס"ח 2982, התשפ"ב (30.6.2022), עמ' 911. הצ"ח - כנסת 931, התשפ"ב, עמ' 228;
ס"ח 3117, התשפ"ד (19.11.2023), עמ' 168. הצ"ח - ממשלה 1542, התשפ"ב, עמ' 888.

[2]. ראו הודעת המפלגות (קביעת טפסים להגשת הודעות לפי סעיף 25 לחוק), התשע"ד-2014, כפי שפורסמו בק"ת 7340, התשע"ד, עמ' 634.

[3]. שיעור הקנס עודכן בצו שפורסם בק"ת 6877, התש"ע, עמ' 948.

[4]. הסכום עודכן לאחרונה בק"ת 11099, התשפ"ד, עמ' 1444, החל ביום 1.1.24.

[5]. הסכום עודכן לאחרונה בק"ת 11099, התשפ"ד, עמ' 1444, החל ביום 1.1.24.

[6]. הסכום עודכן לאחרונה בק"ת 11099, התשפ"ד, עמ' 1444, החל ביום 1.1.24.

[7] הסכומים הנקובים בסעיף 28לב(א) עודכנו לאחרונה בק"ת 11099, התשפ"ד, עמ' 1444, החל ביום 1.1.24.

//